

REPUBLIKA SRPSKA
Agencija za osiguranje Republike Srpske
Banja Luka
Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
tel/faks: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

IZVJEŠTAJ

**o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj
za period od 01.01.2023. do 30.06.2023. godine**

Broj: UO – 19/23

Datum: 01.09.2023. godine

Banja Luka, avgust 2023. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ.....	4
1. STRUKTURA SEKTORA	5
2. OSIGURANJE	6
2.1. Tržište osiguranja.....	6
2.1.1. Učesnici na tržištu osiguranja	6
2.1.1.1. Društva za osiguranje	6
2.1.1.2. Zastupnici i brokera u osiguranju.....	8
2.1.1.3. Zaštitni fond Republike Srpske	8
2.1.1.4. Ovlašćeni aktuari	9
2.1.2. Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske.....	9
2.1.3. Tržišna struktura i koncentracija	10
2.1.4. Obračunata premija po društvima za osiguranje	11
2.1.4.1. Obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj	11
2.1.4.2. Obračunata premija filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH	15
2.1.5. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju	16
2.1.5.1. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.....	16
2.1.5.2. Premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju	18
2.2. Bilansna struktura.....	19
2.2.1. Bilans stanja	19
2.2.2. Bilans uspjeha	23
2.3. Finansijski i tehnički pokazatelji	26
2.3.1. Obračun i pokrivenost tehničkih rezervi propisanim oblicima aktive	26
2.3.1.1. Ukupno obračunate tehničke rezerve.....	26
2.3.1.2. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja	26
2.3.1.3. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja	28
2.3.2. Pokazatelji o isplaćenim odštetama i drugim naknadama iz osiguranje	30
2.3.3. Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio	32
2.3.4. Pokazatelji rentabilnost imovine i rentabilnosti vlastitih sredstava.....	32
2.3.5. Ostali pokazatelji poslovanja	32
3. DOBROVOLJNO PENZIJSKO OSIGURANJE	34
3.1. Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.....	34
3.2. Dobrovoljni penzijski fond.....	36

Tabele

Tabela 1: Društva za osiguranje iz Republike Srpske	6
Tabela 2: Vlasnička struktura u društvima za osiguranje iz RS	7
Tabela 3: Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje	7
Tabela 4: Zahtjevi za naknadu štete trećim oštećenim licima prema Zaštitnom fondu.....	9
Tabela 5: Premija osiguranja obračunata na tržištu Republike Srpske.....	9
Tabela 6: Obračunata premija na tržištu osiguranja u RS, prema vrstama osiguranja	10
Tabela 7: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala iz FBiH na tržištu Republike Srpske	10
Tabela 8: Učešće društava iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama.....	11
Tabela 9: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS	12
Tabela 10: Obračunata premija društava za osiguranje iz RS u FBiH	13

Tabela 11: Ukupno obračunata premija prema vrstama osiguranja	14
Tabela 12: Obračunata premija po filijalama društava iz FBiH	16
Tabela 13: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske	16
Tabela 14: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja.....	17
Tabela 15: Premija društava za osiguranje obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja.....	18
Tabela 16: Aktiva- ukupno za sva društva za osiguranje iz RS	19
Tabela 17: Pasiva - ukupno za sva društva za osiguranje	21
Tabela 18: Bilans uspjeha - ukupno za sva društva za osiguranje iz RS	23
Tabela 19: Iznos isplaćenih obaveza iz osiguranja po vrstama osiguranja	30
Tabela 20:Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja.....	31
Tabela 21: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja u vrsti: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila na dan 30.06.2023. godine.....	31
Tabela 22: Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio neživotnih osiguranja.....	32
Tabela 23: Pokazatelji rentabilnosti.....	32
Tabela 24: Ostali pokazatelji poslovanja društava za osiguranje	33
Tabela 25: Bilans stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.....	34
Tabela 26: Bilans uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom.....	35
Tabela 27: Bilans stanja dobrovoljnog penzijskog fonda.....	37
Tabela 28: Bilans uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda.....	38

Grafikoni

Grafikon 1: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS (u KM)	13
Grafikon 2: Obračunata premija životnih i neživotnih osiguranja	15
Grafikon 3: Obračunata premija prema vrstama osiguranja	15
Grafikon 4: Struktura poslovne aktive društava za osiguranje iz RS.....	20
Grafikon 5: Struktura poslovne pasive društava za osiguranje	22
Grafikon 6: Ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje iz RS.....	26
Grafikon 7: Ukupno obračunate tehničke rezerve društava za neživotna osiguranje.....	27
Grafikon 8: Pregled obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS	27
Grafikon 9: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.....	28
Grafikon 10: Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja	28
Grafikon 11: Pregled obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS.....	29
Grafikon 12: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja.....	29

UVODNA RIJEČ

Izveštaj o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj, za period 01.01. do 30.06.2023. godine, sadrži informacije o stanju u osiguranju i dobrovoljnom penzijskom osiguranju, a pripremljen je na osnovu finansijskih, aktuarskih i drugih izvještaja, koje učesnici na tržištu osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u skladu sa propisima, dostavljaju Agenciji za osiguranje Republike Srpske.

U prvom polugodištu 2023. godine, na tržištu osiguranja Republike Srpske poslovalo je 14 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i 9 filijala društava za osiguranje čije je sjedište u FBiH, koja su obračunala premiju u ukupnom iznosu od 155,3 miliona KM ili za 13,5% više, u odnosu na isti period prethodne godine. Obračunata premija filijala društava za osiguranje iz FBiH veća je za 13,2%, dok je obračunata premija društava za osiguranje iz Republike Srpske veća za 13,6%. U strukturi ukupne premije, obračunate na tržištu Republike Srpske, premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila učestvovala je sa 54,5%, premija životnog osiguranja sa 17,5%, premija kasko osiguranja motornih vozila sa 9,1%, dok je zajedničko učešće premije svih ostalih vrsta neživotnih osiguranja bilo 18,9%. Vrijednost Herfindahl Hirschman–ovog indeksa i činjenica da čak 14 društava za osiguranje (uključujući i filijale društava iz FBiH) imaju pojedinačno učešće u ukupnoj premiji do 5% ukazuju da na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj postoji prilično jaka konkurencija. Povećana konkurencija na tržištu osiguranja, posmatrana kroz broj društava za osiguranje, uz dominantno učešće premije osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, može ugroziti stabilnost sektora osiguranja.

U vezi poslovanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, a koje uključuje i poslovanje u FBiH, treba istaći da je ukupno obračunata premija iznosila 146,3 miliona KM, odnosno da je bila za 10,5% veća, u odnosu na prvo polugodište 2022. godine. Ukupna bilansna suma je povećana za 3,5%, u okviru koje su tehničke rezerve porasle za 4,5%. U strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, oročeni depoziti i nekretnine sa ukupnim učešćem od 71,3%. Ulaganja u hartije od vrijednosti učestvuju sa 82,8% u strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja, u okviru kojih dominantno učešće imaju obveznice čiji je emitent Republika Srpska. Ukupan neto rezultat perioda bio je dobitak u iznosu od 17,4 miliona KM, koji je rezultirao stopom povrata na kapital od 10,1%. Kombinovani racio je bio ispod 100, što znači da je ostvaren pozitivan rezultat iz poslova osiguranja. Ukupno isplaćeni odštetni zahtjevi i naknade u neživotnim osiguranjima društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj iznosile su 44,4 miliona KM, što je više za 5,2%, u odnosu na isti period prethodne godine. Isplaćene naknade korisnicima životnog osiguranja manje su za 9,1% i iznosile su 7,6 miliona KM. Koeficijent opšte likvidnosti i dalje je znatno veći od 1, što odražava sposobnost izmirenja obaveza u rokovima dospijeca.

Djelatnost dobrovoljnog penzijskog osiguranja, obavljalo je jedno društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom. Ukupan broj aktivnih članova dobrovoljnog penzijskog fonda je bio 37.186 ili za 2,1% više u odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine. Putem penzijskih planova javnih preduzeća i javnih institucija dobrovoljnom penzijskom fondu je pristupilo 94,9% ukupno aktivnih članova fonda. Neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda je iznosila 31,1 milion KM ili za 17,7% više u odnosu na dan 31.12.2022. godine.

v.d. direktora,

Draženka Janjanin

1. STRUKTURA SEKTORA

U ovom izvještaju, sektor osiguranja obuhvata djelatnost osiguranja (u daljem tekstu: osiguranje) i djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima (u daljem tekstu: dobrovoljno penzijsko osiguranje).

Prema Zakonu o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 i 58/19) djelatnost osiguranja je djelatnost zaključivanja i izvršavanja ugovora o osiguranju i reosiguranju, te djelatnost posrednika i zastupnika u osiguranju. Pored toga, ovim zakonom je regulisano osnivanje, poslovanje, nadzor i prestanak rada društava za osiguranje i filijala društava za osiguranje iz FBiH, te je osnovana Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija). Društva za osiguranje mogu obavljati osiguranje, kao isključivu djelatnost. Takođe, zakonski okvir osiguranja čine i:

- Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17), kojim su uređena pravila za obavljanje zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju, uslovi za izdavanje i prestanak važenja ovlašćenja i dozvola u ovom segmentu, te nadzor nad obavljanjem zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju i
- Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15 i 78/20), kojim su propisane vrste obaveznih osiguranja u saobraćaju, te pravila njihovog obavljanja.

Prema Zakonu o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09 i 107/19), društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima obavljaju djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i drugim penzijskim fondovima osnovanim u skladu sa posebnim zakonima. Takođe, ovim zakonom je regulisano organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, osnivanje, djelatnost i poslovanje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, poslovi i obaveze kastodi banke, nadležnost Agencije u regulisanju i vršenju nadzora nad društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, organizovanje penzijskih planova i druga pitanja od značaja za funkcionisanje dobrovoljnih penzijskih fondova.

Obavljanje osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja regulisano je i podzakonskim aktima koje donosi Agencija.

Zakoni i podzakonski akti kojim je uređen sektor osiguranja, dostupni su i na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2. OSIGURANJE

2.1. Tržište osiguranja

2.1.1. Učesnici na tržištu osiguranja

Učesnici na tržištu osiguranja, pod nadzorom Agencije, su: društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, zastupnici i brokери u osiguranju, te Zaštitni fond Republike Srpske i ovlašćeni aktuari.

2.1.1.1. Društva za osiguranje

Na tržištu osiguranja Republike Srpske, u prvoj polovini 2023. godine, poslovalo je 14 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, koja su prema djelatnosti osiguranja, sjedištu i stanju većinskog vlasništva, na dan 30.06.2023. godine, predstavljena u narednoj tabeli.

Tabela 1: Društva za osiguranje iz Republike Srpske

R.B.	Naziv društva za osiguranje	Sjedište	Većinsko vlasništvo
NEŽIVOTNA OSIGURANJA			
1.	D.D. Brčko gas osiguranje	Brčko	domaće
2.	Drina osiguranje a.d.	Milići	domaće
3.	Dunav osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
4.	Euros osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
5.	Krajina osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
6.	Mikrofin osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
7.	Nešković osiguranje a.d.	Bijeljina	domaće
8.	Osiguranje Aura a.d.	Banja Luka	domaće
9.	Osiguranje Garant d.d.	Brčko	domaće
10.	Premium osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
11.	SAS-SuperP OSIGURANJE a.d.	Bijeljina	domaće
12.	Triglav osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
ŽIVOTNA I NEŽIVOTNA OSIGURANJA (KOMPOZITNA DRUŠTVA)			
13.	Grawe osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
14.	Wiener osiguranje a.d.	Banja Luka	strano

Izvor: Centralni registar HOV

Od 14 društava za osiguranje, koja imaju sjedište u Republici Srpskoj, 12 je registrovano za obavljanje djelatnosti neživotnih osiguranja, a 2 društva za osiguranje za obavljanje djelatnosti neživotnih i životnih osiguranja (kompozitna društva za osiguranje), pri čemu je 8 društava za osiguranje poslovalo putem filijale u FBiH.

U prvoj polovini 2023. godine, na tržištu osiguranja Republike Srpske, poslovalo je i 9 filijala društava za osiguranje iz FBiH¹.

¹ U izvještajnom periodu izvršena je statusna promjena spajanje uz pripajanje dva društva za osiguranje iz FBiH koja u Republici Srpskoj posluju putem filijale (Asa Central osiguranje d.d)

Struktura vlasništva

Prema strukturi vlasništva, sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, 10 društava za osiguranje je bilo u većinskom domaćem vlasništvu, dok su 4 društva za osiguranje bila u većinskom stranom vlasništvu.

Tabela 2: Vlasnička struktura u društvima za osiguranje iz RS

R.B.	Vlasništvo	Broj društava za osiguranje	Učešće u ukupnom kapitalu	Učešće u ukupnoj aktivi	Učešće u fakturiranoj premiji
1.	Većinsko domaće vlasništvo	10	63,1%	41,5%	57,4%
2.	Većinsko strano vlasništvo	4	36,9%	58,5%	42,6%
	UKUPNO	14	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i Centralni registar HOV

Društva sa većinskim stranim kapitalom su učestvovala u ukupnom kapitalu sa 36,9%. Na društva za osiguranje sa većinskim stranim kapitalom odnosi se 58,5% ukupne aktive i 42,6% obračunate premije.

Ljudski resursi

Na dan 30.06.2023. godine, u društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj bio je zaposlen 1.521 radnik. Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj predstavljeni su u narednoj tabeli.

Tabela 3: Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje

KVALIFIKACIJA	Stanje na dan 30.06.2022.		Stanje na dan 31.12.2022.		Stanje na dan 30.06.2023.		INDEKS 2023/22
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	
NK	6	0,4	5	0,3	6	0,4	120,0
NS					1	0,1	
KV	57	3,6	61	3,9	53	3,5	86,9
SSS	804	52,0	785	50,3	795	52,3	101,3
VKV	4	0,3	4	0,3	1	0,1	25,0
VŠS	63	4,1	69	4,4	70	4,6	101,4
VSS	580	37,5	601	38,5	560	36,8	93,2
MR	31	2,0	33	2,1	32	2,1	97,0
DR	2	0,1	2	0,1	3	0,2	150,0
U K U P N O	1.547	100,0	1.560	100,0	1.521	100,0	97,5

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Pored toga, u filijalama društava za osiguranje iz FBiH, na dan 30.06.2023. godine, bila su zaposlena 282 lica, a u Zaštitnom fondu Republike Srpske 7 lica, što zajedno sa zaposlenima u društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj čini 1.810 zaposlenih lica. Na tržištu osiguranja Republike Srpske rade i zastupnici i brokери u osiguranju (fizička lica), te ovlašćeni aktuari, a što je navedeno u nastavku ovog poglavlja.

2.1.1.2. Zastupnici i brokeri u osiguranju

Zaključno sa 30.06.2023. godine, u Registar zastupnika i brokera u osiguranju kod Agencije bilo je upisano:

- 590 zastupnika u osiguranju – fizička lica, od čega ih je 63 registrovalo preduzetničke radnje,
- 17 društava za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj (uključujući Pošte Srpske, mikrokreditna društva i banke) i 4 filijale društava za zastupanje iz FBiH,
- 12 brokera u osiguranju – fizička lica,
- 6 brokerskih društava sa sjedištem u Republici Srpskoj i 2 filijale brokerskih društava iz FBiH.

Na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba) dostupan je aktuelni izvod iz registara zastupnika i brokera u osiguranju.

Agencija je organizovala edukaciju i ispitni rok za polaganje stručnog ispita, koji je potreban za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupnika u osiguranju i brokera u osiguranju. Stručni ispit je položilo 38 kandidata.

2.1.1.3. Zaštitni fond Republike Srpske

Zaštitni fond Republike Srpske (u daljem tekstu: Zaštitni fond) osnovan je Zakonom o obaveznom osiguranju za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 102/09), kao posebno pravno lice. Nadležnost Zaštitnog fonda propisana je Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15 i 78/20). Zaštitni fond je obavezan da izvršava obavezu naknade štete nastale na teritoriji Republike Srpske trećem oštećenom licu, ako ih prouzrokuje nepoznato vozilo (štete na licima²) ili vozilo čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti (štete na licima i stvarima). Pored toga, Zaštitni fond je obavezan da izvršava i obavezu isplate naknade oštećenim licima u slučaju da nije zaključen ugovor o obaveznom osiguranju putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja, te šteta iz osnova autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu koje nisu mogle biti nadoknađene iz stečajne ili likvidacione mase društva za osiguranje.

Sva društva za osiguranje koja u Republici Srpskoj obavljaju poslove osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja, osim putnika u vazdušnom saobraćaju, obavezno su članovi Zaštitnog fonda i plaćaju doprinos Zaštitnom fondu, srazmjerno obračunatoj premiji osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja u Republici Srpskoj.

Ukupno ostvareni prihodi Zaštitnog fonda, u prvoj polovini 2023. godine, su iznosili 1.466.636 KM i bili su veći za 2,0%, u poređenju sa istim periodom prethodne godine, od čega se 76,5% odnosilo na poslovne prihode, finansijske prihode 2,9% i ostale prihode 20,6%. Na povećanje ukupnih prihoda uticalo je povećanje prihoda po osnovu regresnih potraživanja.

Ukupni rashodi su iznosili 1.259.559 KM i bili su veći za 17,3%, a činili su ih poslovni rashodi (78,2%) i rashodi po osnovu ispravke i otpisa regresnih potraživanja (21,8%). Na povećanje ukupnih rashoda uticalo je povećanje troškova rezervisanja za štete. Zaštitni fond je ostvario višak prihoda nad rashodima u iznosu od 207.077 KM. U narednoj tabeli dat je pregled rješavanja i isplate zahtjeva za naknadu šteta na licima ili imovini iz nadležnosti Zaštitnog fonda.

² Uz izuzetak propisan članom 51. stav 2. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju

Tabela 4: Zahtjevi za naknadu štete trećim oštećenim licima prema Zaštitnom fondu

R.B.	Odštetni zahtjevi	30.06.2022.	30.06.2023.	Indeks 2023/22
1.	Prijavljeni zahtjevi u tekućem periodu i reaktivirani	139	142	102,2
2.	Broj prenesenih iz prethodnog perioda	101	86	85,1
3.	Ukupan broj zahtjeva (1+2)	240	228	95,0
4.	Broj odbijenih zahtjeva	44	32	72,7
5.	Broj obrađenih zahtjeva bez odbijenih	103	117	113,6
6.	Broj isplaćenih zahtjeva	103	117	113,6
7.	Iznos isplaćenih zahtjeva (KM)	431.609	542.157	125,6

Izvor: Izveštaj Zaštitnog fonda

Ukupan broj odštetnih zahtjeva u prvoj polovini 2023. godine je smanjen, dok je iznos isplaćenih odštetnih zahtjeva bio veći u odnosu na prethodnu godinu. Svi obrađeni zahtjevi su isplaćeni. Prosječna vrijednost isplaćenog odštetnog zahtjeva iznosila je 4.634 KM i bila je veća za 10,6%.

2.1.1.4. Ovlašćeni aktuari

U skladu sa međunarodnim standardima za funkcionisanje sektora osiguranja od posebne važnosti je obezbjeđenje adekvatnog broja profesionalno osposobljenih aktuara. Na dan 30.06.2023. godine, u Registar ovlašćenih aktuara kod Agencije bilo je upisano 41 lice. Na internet stranici Agencije dostupan je aktuelni izvod iz registara ovlašćenih aktuara.

2.1.2. Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske

U narednoj tabeli dat je pregled ukupno obračunate premije na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

Tabela 5: Premija osiguranja obračunata na tržištu Republike Srpske

R.B.	Subjekti na tržištu Republike Srpske	Obračunata premija na tržištu Republike Srpske						Indeks 2023/22
		30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
1.	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE IZ RS	92.942.408	73,8	100.118.892	73,1	113.693.364	73,2	113,6
1.1.	Neživotna osiguranja	80.786.647	64,1	87.507.255	63,9	100.982.788	65,0	115,4
1.2.	Životna osiguranja	12.155.762	9,7	12.611.637	9,2	12.710.576	8,2	100,8
2.	FILIJALE DRUŠTAVA IZ FBIH	33.003.468	26,2	36.718.336	26,9	41.561.730	26,8	113,2
2.1.	Neživotna osiguranja	19.958.895	15,8	22.517.147	16,5	27.081.103	17,5	120,3
2.2.	Životna osiguranja	13.044.573	10,4	14.201.189	10,4	14.480.626	9,3	102,0
UKUPNO		125.945.877	100,0	136.837.228	100,0	155.255.094	100,0	113,5

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Obračunata premija na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, u periodu 01.01. do 30.06.2023. godine, iznosila je 155.255.094 KM i bila je veća, u odnosu na isti period prethodne godine, za 18.417.866 KM ili 13,5%. Obračunata premija filijala društava za osiguranje iz FBiH veća je za 13,2%, dok je obračunata premija društava za osiguranje iz Republike Srpske veća za 13,6%.

U sljedećoj tabeli je predstavljena struktura obračunate premije na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, prema vrstama osiguranja.

Tabela 6: Obračunata premija na tržištu osiguranja u RS, prema vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		Indeks 2023/22
	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
Osiguranje nezgode	7.069.156	5,6	8.044.207	5,9	9.113.708	5,9	113,3
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	9.902.856	7,9	11.328.120	8,3	14.097.602	9,1	124,4
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	4.892.439	3,9	5.499.429	4,0	5.359.611	3,5	97,5
Osiguranje ostalih šteta na imovini	5.492.711	4,4	6.528.690	4,8	7.104.420	4,6	108,8
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	68.710.175	54,6	72.350.422	52,9	84.605.078	54,5	116,9
Ostalo	4.678.206	3,6	6.273.534	4,5	7.783.473	5,0	124,1
Ukupno neživotna osiguranja	100.745.542	80,0	110.024.402	80,4	128.063.892	82,5	116,4
Životno osiguranje	25.200.335	20,0	26.812.826	19,6	27.191.202	17,5	101,4
UKUPNO	125.945.877	100,0	136.837.228	100,0	155.255.094	100,0	113,5

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Od ukupno obračunate premije na tržištu osiguranja Republike Srpske, na premiju neživotnih osiguranja odnosilo se 128.063.892 KM ili 82,5%, dok je obračunata premija životnih osiguranja iznosila 27.191.202 KM ili 17,5%. U odnosu na isti period prethodne godine, obračunata premija neživotnih osiguranja je veća za 16,4%, a premija životnih osiguranja za 1,4%.

2.1.3. Tržišna struktura i koncentracija

Učešće društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prikazano je u narednoj tabeli.

Tabela 7: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala iz FBiH na tržištu Republike Srpske

R.B.	Učešće društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala iz FBiH u ukupnoj premiji na tržištu Republike Srpske			
	Društvo za osiguranje iz RS / Filijale društava iz FBiH	30.06.2021.	30.06.2022.	30.06.2023.
1.	D.D. Brčko gas osiguranje	4,5%	4,3%	4,3%
2.	Grawe osiguranje a.d.	13,4%	12,4%	11,7%
3.	Drina osiguranje a.d.	7,9%	7,8%	7,6%
4.	Euros osiguranje a.d.	3,7%	3,3%	3,1%
5.	Wiener osiguranje a.d.	6,7%	7,0%	6,4%
6.	Dunav osiguranje a.d.	7,0%	7,1%	6,8%
7.	Krajina osiguranje a.d.	1,4%	2,1%	2,5%
8.	Mikrofin osiguranje a.d.	3,3%	3,4%	4,2%
9.	Nešković osiguranje a.d.	6,1%	5,8%	5,6%
10.	Osiguranje Aura a.d.	6,7%	6,3%	6,2%
11.	Osiguranje Garant a.d.	4,5%	4,1%	4,1%
12.	Premium osiguranje a.d.	2,5%	3,4%	3,8%
13.	SAS-SuperP osiguranje a.d.	1,3%	1,2%	1,2%
14.	Triglav osiguranje a.d.	4,8%	4,9%	5,6%
15.	Asa Central osiguranje d.d.	3,5%	3,7%	5,3%
16.	Adriatic osiguranje d.d.	2,7%	2,4%	3,4%
17.	Camelija osiguranje d.d.	0,3%	0,6%	0,9%
18.	Croatia osiguranje d.d.	0,8%	0,8%	1,0%
19.	Euroherc osiguranje d.d.	3,1%	3,0%	3,1%
20.	SARAJEVO osiguranje d.d.	1,5%	1,4%	1,4%

R.B.	Učešće društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala iz FBiH u ukupnoj premiji na tržištu Republike Srpske			
	Društvo za osiguranje iz RS / Filijale društava iz FBiH	30.06.2021.	30.06.2022.	30.06.2023.
21.	Vienna osiguranje d.d.	3,5%	3,5%	3,3%
22.	UNIQA osiguranje d.d.	7,2%	7,3%	7,3%
23.	Triglav osiguranje d.d.	2,2%	2,0%	1,2%
24.	Central osiguranje d.d.	1,4%	2,1%	-
UKUPNO		100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

U sljedećem pregledu dat je stepen koncentracije tržišta osiguranja u Republici Srpskoj po peer grupama, iz kojeg se vidi da je smanjen broj društava sa učešćem u obračunatoj premijom do 5%, usljed spajanja dva društva za osiguranje iz FBiH koja u Republici Srpskoj su poslovala putem filijala, te rasta učešća jednog društva za osiguranje iz Republike Srpske. Shodno navedenom, povećan je broj, društava sa učešćem od 5-10%, ali ni jedno društvo nije ostvarilo učešće u ukupno obračunatoj premiji veće od 15%.

Tabela 8: Učešće društava iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama

Učešće	Učešće društava iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama					
	30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.	
	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje i filijala društava iz FBiH	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje i filijala društava iz FBiH	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje i filijala društava iz FBiH
do 5%	45,0%	17	46,3%	17	37,5%	14
5-10%	41,6%	6	41,3%	6	50,8%	8
10-15%	13,4%	1	12,4%	1	11,7%	1
preko 15%	0	0	0	0	0	0

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Herfindahl Hirschman–ov indeks predstavlja, takođe, mjeru koncentracije tržišta i izračunava se kao zbir kvadrata pojedinačnog učešća svakog društva za osiguranje u odnosu na ostvarenu premiju. Ovaj indeks uzima u obzir relativnu veličinu i raspodjelu društava na tržištu, te ukoliko je tržište monopolističko postoji i veća tržišna koncentracija, odnosno manja konkurencija. Indeks se povećava ukoliko se smanjuje broj društava učesnika na tržištu, a u isto vrijeme razlika u veličini među njima je sve veća. Ukoliko bi postojalo samo jedno društvo koje se bavi osiguranjem, indeks bi iznosio 10.000 (učešće na tržištu 100%, odnosno indeks je $100 \cdot 100 = 10.000$). U suprotnom slučaju, ukoliko bi bilo mnogo društava sa srazmjerno niskim učešćem, oko 0%, indeks bi bio blizu 0, što bi ukazivalo da na tržištu postoji savršena konkurencija. Ako je Herfindahl Hirschman-ov indeks između 1.000 i 1.800 smatra se da na tržištu postoji umjerena koncentracija. Kako je Herfindahl Hirschman-ov indeks, u prvoj polovini 2023. godine, iznosio 587 poena, može se zaključiti da je na tržištu osiguranja Republike Srpske postojala prilično jaka konkurencija.

2.1.4. Obračunata premija po društvima za osiguranje

2.1.4.1. Obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj

Ukupno obračunata premija, u periodu 01.01. do 30.06.2023. godine, društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, uključujući i premiju koju su ova društva za osiguranje ostvarila na tržištu osiguranja FBiH, iznosila je 146.313.005 KM (od čega 113.693.364 KM u Republici Srpskoj, a 32.619.641 u FBiH). U odnosu na

isti period prethodne godine, obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj je veća za 13.942.804 KM ili 10,5%.

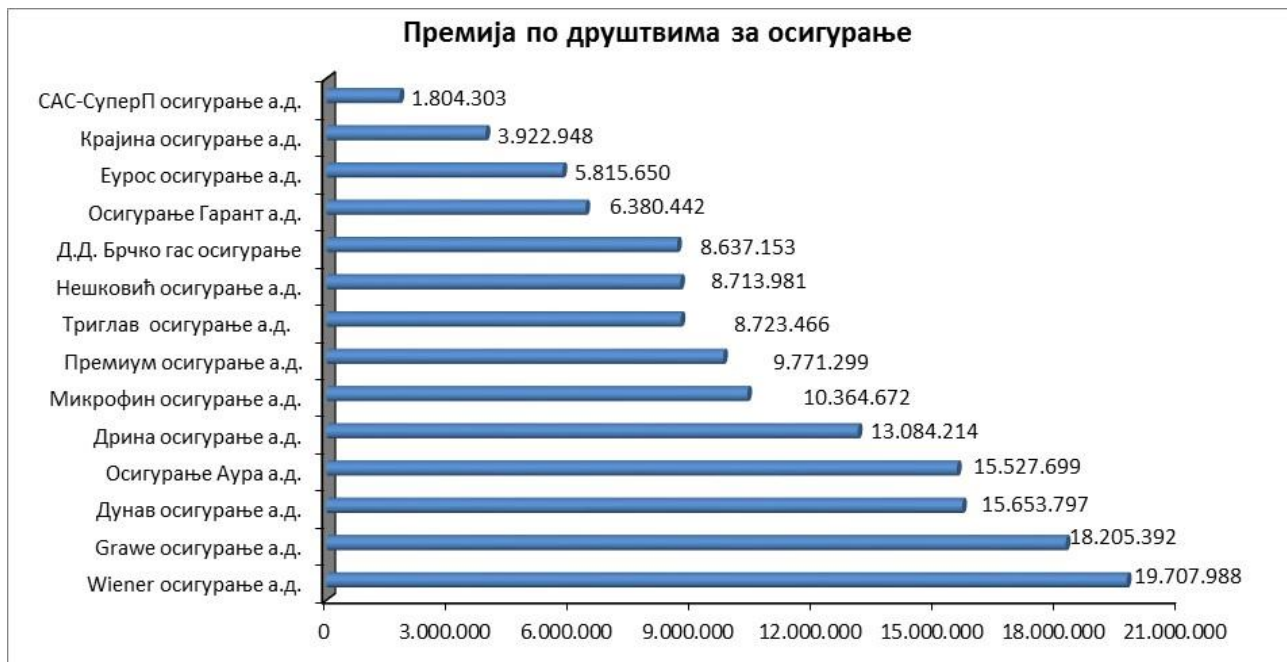
U narednoj tabeli prikazan je pregled ukupno obračunate premije po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 9: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS

R.B.	NAZIV DRUŠTVA U RS	Ukupno obračunata premija						INDEKS 2023/22
		30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	D.D. Brčko-gas osiguranje	8.049.465	6,7	7.944.192	6,0	8.637.153	5,9	108,7
2.	Grawe osiguranje a.d.	5.318.182	4,4	5.270.534	4,0	6.087.762	4,2	115,5
3.	Drina osiguranje a.d.	11.188.691	9,3	11.912.869	9,0	13.084.214	8,9	109,8
4.	Dunav osiguranje a.d.	12.927.296	10,7	15.154.978	11,4	15.653.797	10,7	103,3
5.	Wiener osiguranje a.d.	15.335.538	12,7	18.004.213	13,6	18.554.729	12,7	103,1
6.	Krajina osiguranje a.d.	1.740.907	1,4	2.898.761	2,2	3.922.948	2,7	135,3
7.	Mikrofin osiguranje a.d.	6.833.169	5,7	7.946.905	6,0	10.364.672	7,1	130,4
8.	Nešković osiguranje a.d.	7.674.162	6,4	7.954.548	6,0	8.713.981	6,0	109,5
9.	Osiguranje Aura a.d.	13.627.264	11,3	14.559.995	11,0	15.527.699	10,6	106,6
10.	Triglav osiguranje a.d.	6.084.682	5,0	6.739.061	5,1	8.723.466	6,0	129,4
11.	Osiguranje Garant d.d.	5.993.025	5,0	5.551.253	4,2	6.380.442	4,4	114,9
12.	Euros osiguranje a.d.	5.851.450	4,9	5.523.710	4,2	5.815.650	4,0	105,3
13.	SAS-SuperP osiguranje a.d.	1.662.916	1,4	1.676.278	1,3	1.804.303	1,2	107,6
14.	Premium osiguranje a.d.	5.527.304	4,6	8.024.268	6,1	9.771.299	6,7	121,8
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		107.814.051	89,5	119.161.566	90,0	133.042.116	90,9	111,6
ŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Grawe osiguranje a.d.	11.569.593	9,6	11.662.587	8,8	12.117.630	8,3	103,9
2.	Wiener osiguranje a.d.	1.137.910	0,9	1.546.048	1,2	1.153.259	0,8	74,6
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		12.707.503	10,5	13.208.635	10,0	13.270.889	9,1	100,5
UKUPNO		120.521.554	100,0	132.370.201	100,0	146.313.005	100,0	110,5

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Grafikon 1: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS (u KM)

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U narednoj tabeli dat je pregled obračunate premije društava za osiguranje sa sjedištem Republici Srpskoj ostvarene u FBiH.

Tabela 10: Obračunata premija društava za osiguranje iz RS u FBiH

R.B.	NAZIV DRUŠTVA	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2023/22
		30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	D.D. Brčko-gas osiguranje	2.402.296	8,7	2.021.979	6,3	1.939.080	5,9	95,9
2.	Drina osiguranje a.d.	1.296.094	4,7	1.265.038	3,9	1.347.201	4,1	106,5
3.	Dunav osiguranje a.d.	4.108.452	14,9	5.378.107	16,7	5.100.488	15,6	94,8
4.	Wiener osiguranje a.d.	7.492.098	27,2	9.386.041	29,1	9.199.227	28,2	98,0
5.	Mikrofin osiguranje a.d.	2.657.793	9,6	3.264.414	10,1	3.868.721	11,9	118,5
6.	Osiguranje Aura a.d.	5.173.427	18,8	5.986.266	18,6	5.834.940	17,9	97,5
7.	Euros osiguranje a.d.	1.193.975	4,3	962.147	3,0	974.940	3,0	101,3
8.	Premium osiguranje a.d.	2.420.206	8,8	3.390.320	10,5	3.794.731	11,6	111,9
9.	Osiguranje Garant d.d.	283.063	1,0	-	-	-	-	-
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		27.027.404	98,0	31.654.310	98,1	32.059.328	98,3	101,3
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
	Wiener osiguranje a.d.	551.742	2,0	596.999	1,9	560.313	1,7	93,9
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		551.742	2,0	596.999	1,9	560.313	1,7	93,9
UKUPNO		27.579.146	100,0	32.251.309	100,0	32.619.641	100,0	101,1

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala su premiju u FBiH u iznosu od 32.619.641 KM, koja je, u odnosu na prethodnu godinu, veća za 1,1% i učestvovala je u ukupnoj premiji ovih društava za osiguranje sa 22,3%. U strukturi premije dominirala je premija neživotnih osiguranja sa 98,3%.

Struktura portfelja

U sljedećoj tabeli je predstavljena struktura ukupno obračunate premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, prema vrstama osiguranja, s tim da se kategorija „ostalo“ odnosi na 13 vrsta neživotnih osiguranja, koje u ukupnoj premiji pojedinačno učestvuju oko jednog procenta.

Tabela 11: Ukupno obračunata premija prema vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	Obračunata premija						Indeks 2023/22
	30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
Osiguranje nezgode	7.158.701	5,9	8.674.824	6,6	10.198.265	7,0	117,6
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	8.134.882	6,7	9.243.158	7,0	10.919.011	7,5	118,1
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	4.314.555	3,6	4.631.214	3,5	4.906.379	3,4	105,9
Osiguranje ostalih šteta na imovini	7.432.959	6,2	9.718.932	7,3	8.600.402	5,9	88,5
Osiguranje od odgovornosti za m/v	76.025.588	63,1	80.411.611	60,7	90.923.913	62,1	113,1
Ostalo	4.747.366	3,9	6.481.827	4,9	7.494.146	5,1	115,6
Ukupno neživotna osiguranja	107.814.051	89,5	119.161.566	90,0	133.042.116	90,9	111,6
Životno osiguranje	12.707.503	10,5	13.208.635	10,0	13.270.889	9,1	100,5
Ukupno	120.521.554	100,0	132.370.201	100,0	146.313.005	100,0	110,5

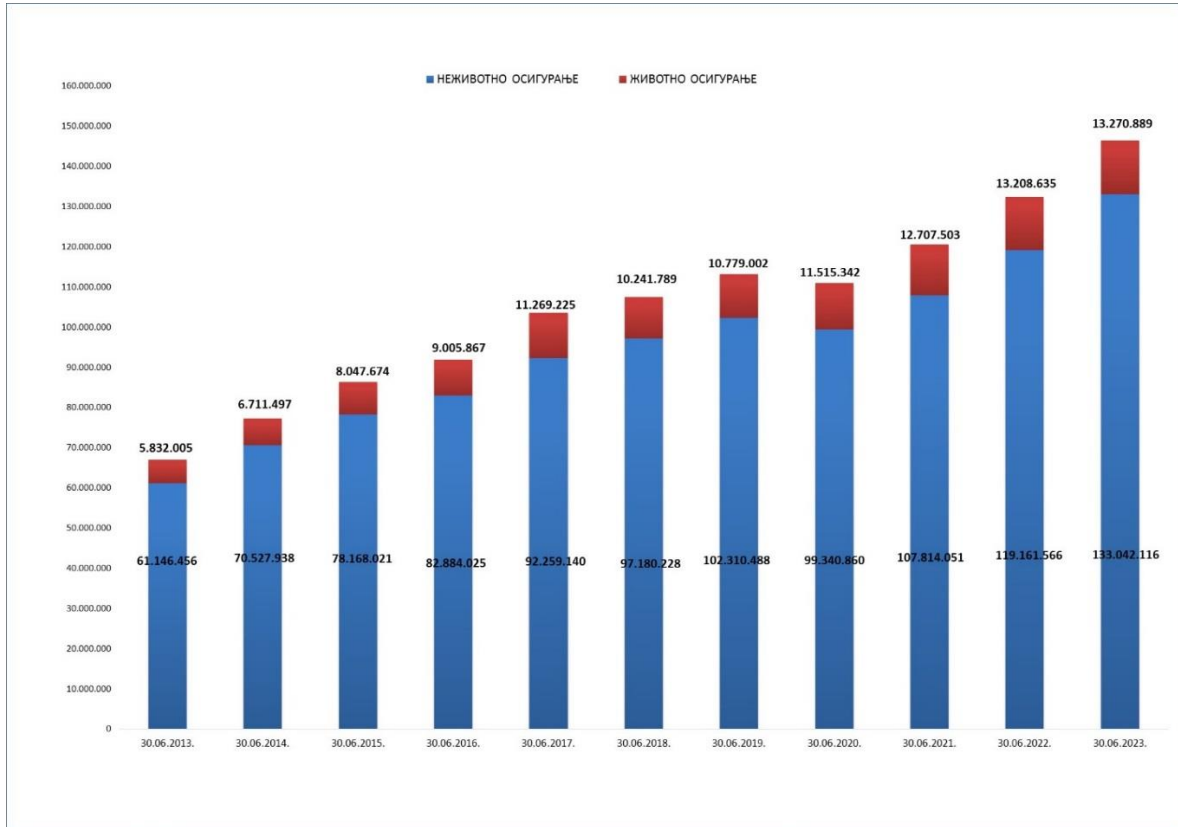
Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Od ukupno obračunate premije, na premiju neživotnih osiguranja odnosilo se 133.042.116 KM ili 90,9%, dok je premija životnih osiguranja iznosila 13.270.889 KM ili 9,1%. U odnosu na isti period prethodne godine, obračunata premija neživotnih osiguranja se povećala za 11,6%, a premija životnih osiguranja se povećala za 0,5%.

U ukupno obračunatoj premiji osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, najznačajnije učešće je imala premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti sa 99,5%. Učešće premije obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, u ukupno obračunatoj premiji osiguranja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, bilo je 61,8%, odnosno u ukupno obračunatoj premiji neživotnih osiguranja 68,0%.

U nastavku se daju grafičke ilustracije strukture ukupno obračunate premije društava za osiguranja sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 2: Obračunata premija životnih i neživotnih osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Grafikon 3: Obračunata premija prema vrstama osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

2.1.4.2. Obračunata premija filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH

U ukupno obračunatoj premiji, na tržištu osiguranja Republike Srpske, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH učestvovalе su sa 26,8%, odnosno u iznosu od 41.561.730 KM.

U narednoj tabeli se daje pregled obračunate premije filijala društava sa sjedištem u FBiH, na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

Tabela 12: Obračunata premija po filijalama društava iz FBiH

R.B.	FILIJALE DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE IZ FBiH	Obračunata premija						Indeks 2023/22
		30.06.2021.		30.06.2022.		30.06.2023.		
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Asa Central osiguranje d.d.	4.380.914	13,3	5.123.037	14,0	8.198.126	19,7	160,0
2.	Adriatic osiguranje d.d.	3.302.018	10,0	3.245.236	8,8	5.156.656	12,4	158,9
3.	Camelija osiguranje d.d.	438.353	1,3	756.990	2,1	1.365.399	3,3	180,4
4.	Croatia osiguranje d.d.	944.081	2,9	1.043.110	2,8	1.561.940	3,8	149,7
5.	Euroherc osiguranje d.d.	3.909.127	11,8	4.042.049	11,0	4.769.920	11,5	118,0
6.	Vienna osiguranje d.d.	121.082	0,4	231.234	0,6	352.858	0,8	152,6
7.	Sarajevo osiguranje d.d.	1.841.942	5,6	1.966.367	5,4	2.243.532	5,4	114,1
8.	Uniqa osiguranje d.d.	3.028.367	9,2	3.049.637	8,3	3.257.272	7,8	106,8
9.	Central osiguranje d.d.	1.811.530	5,5	2.865.253	7,8	-	-	-
10.	Triglav osiguranje d.d.	181.482	0,5	194.233	0,5	175.400	0,4	90,3
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		19.958.895	60,5	22.517.147	61,3	27.081.103	65,2	120,3
ŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Adriatic osiguranje d.d.	38.080	0,1	22.727	0,1	84.191	0,2	370,4
2.	Croatia osiguranje d.d.	56.384	0,2	54.558	0,1	50.113	0,1	91,9
3.	Vienna osiguranje d.d.	4.263.516	12,9	4.545.346	12,4	4.697.383	11,3	103,3
4.	Uniqa osiguranje d.d.	6.079.611	18,4	6.988.188	19,0	8.027.303	19,3	114,9
5.	Triglav osiguranje d.d.	2.606.983	7,9	2.590.370	7,1	1.621.636	3,9	62,6
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		13.044.573	39,5	14.201.189	38,7	14.480.626	34,8	102,0
UKUPNO PREMIJA		33.003.468	100,0	36.718.336	100,0	41.561.730	100,0	113,2

Izvor: Izvještaji filijala društava iz FBiH

U strukturi premije filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, koja je obračunata u prvoj polovini 2023. godine na tržištu osiguranja Republike Srpske, neživotna osiguranja su učestvovala sa 65,2%, a životna osiguranja sa 34,8%. Premija neživotnih osiguranja koju su filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH obračunale u Republici Srpskoj je povećana za 20,3%, a premija životnih osiguranja za 2,0%, u odnosu na isti period prethodne godine.

2.1.5. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju

2.1.5.1. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj

U narednoj tabeli daje se pregled premije obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske.

Tabela 13: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske

R.B.	Subjekti na tržištu	30.06.2022.				30.06.2023.			
		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
		Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji
1.	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE IZ RS	22.819.491	22,8%	5.519.880	5,5%	27.078.216	23,8%	5.898.294	5,2%
1.1.	Neživotna osiguranja	11.790.279	13,5%	5.464.373	6,2%	15.597.941	15,4%	5.841.551	5,8%
1.2.	Životna osiguranja	11.029.212	87,5%	55.507	0,4%	11.480.275	90,3%	56.743	0,4%
2.	FILIJALE DRUŠTAVA IZ FBiH	14.679.551	40,0%	914.142	2,5%	17.895.835	43,1%	773.905	1,9%

Izveštaj o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj za period 01.01.2023. do 30.06.2023. godine

R.B	Subjekti na tržištu	30.06.2022.				30.06.2023.			
		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
		Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji
2.1.	Neživotna osiguranja	3.756.962	16,7%	911.412	4,0%	7.077.816	26,1%	771.636	2,8%
2.2.	Životna osiguranja	10.922.589	76,9%	2.730	0,0%	10.818.019	74,7%	2.269	0,0%
	UKUPNO	37.499.042	27,4%	6.434.022	4,7%	44.974.051	29,0%	6.672.199	4,3%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Na tržištu osiguranja Republike Srpske, u periodu od 01.01. do 30.06.2023. godine, premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju je iznosila 51.646.250 KM ili 33,3% ukupno obračunate premije i veća je za 17,6%, u odnosu na isti period prethodne godine. Putem zastupnika u osiguranju obračunata je premija u iznosu od 44.974.051 KM, odnosno 29,0% ukupne premije, dok je putem brokera u osiguranju obračunato 6.672.199 KM ili 4,3% ukupne premije.

Premija neživotnih osiguranja, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, iznosila je 29.288.944 KM ili 22,9% premije neživotnih osiguranja i veća je za 33,6% u odnosu na isti period prethodne godine. Putem zastupnika i brokera u osiguranju, obračunato je 22.357.306 KM ili 82,2% premije životnih osiguranja, a što predstavlja povećanje obračunate premije životnih osiguranja putem ovih kanala prodaje za 1,6%.

U narednoj tabeli daje se pregled premije obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja.

Tabela 14: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja

Vrste osiguranja	30.06.2022.				30.06.2023.			
	Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji po vrstama osiguranja
Osiguranje nezgode	1.065.824	13,2%	2.015.321	25,1%	1.242.202	13,6%	2.230.811	24,5%
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	1.457.923	12,9%	409.202	3,6%	2.257.480	16,0%	415.945	3,0%
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	540.542	9,8%	777.178	14,1%	592.590	11,1%	783.404	14,6%
Osiguranje ostalih šteta na imovini	592.318	9,1%	1.158.503	17,7%	873.343	12,3%	1.119.390	15,8%
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	10.624.029	14,7%	399.702	0,6%	15.811.002	18,7%	404.393	0,5%
Ostalo	1.266.605	20,2%	1.615.879	25,8%	1.899.140	24,4%	1.659.244	21,3%
Ukupno neživotna osiguranja	15.547.241	14,1%	6.375.785	5,8%	22.675.757	17,7%	6.613.187	5,2%
Ukupno životna osiguranja	21.951.801	81,9%	58.237	0,2%	22.298.294	82,0%	59.012	0,2%
UKUPNO	37.499.042	27,4%	6.434.022	4,7%	44.974.051	29,0%	6.672.199	4,3%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Najveće učešće obračunate premije putem zastupnika zabilježeno je u vrstama životnih osiguranja, a najveće učešće obračunate premije putem brokera u osiguranju u vrstama osiguranja nezgode, u ukupno obračunatoj premiji ovih vrsta osiguranja.

Nominalno posmatrano, najveći iznos obračunate premije putem zastupnika zabilježen je u vrstama osiguranja od odgovornosti za motorna vozila i životnim osiguranjima, a putem brokera u osiguranju nezgode i osiguranju ostalih šteta na imovini.

Premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, učestvovala je sa 19,2% u ukupno obračunatoj premiji ove vrste osiguranja.

2.1.5.2. Premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju³

U narednoj tabeli daje se pregled premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja.

Tabela 15: Premija društava za osiguranje obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja

Vrste osiguranja	30.06.2022				30.06.2023			
	Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja
Osiguranje nezgode	2.058.177	23,7%	2.016.148	23,2%	2.842.846	27,9%	2.189.655	21,5%
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	1.465.026	15,8%	478.491	5,2%	1.923.759	17,6%	460.167	4,2%
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	627.679	13,6%	854.972	18,5%	641.137	13,1%	947.776	19,3%
Osiguranje ostalih šteta na imovini	542.086	5,6%	4.217.063	43,4%	619.458	7,2%	3.409.816	39,6%
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	14.421.342	17,9%	113.234	0,1%	18.048.510	19,9%	231.621	0,3%
Ostalo	1.227.413	18,9%	2.034.868	31,4%	1.734.365	23,1%	2.047.030	27,3%
Ukupno neživotna osiguranja	20.341.723	17,1%	9.714.776	8,2%	25.810.075	19,4%	9.286.065	7,0%
Ukupno životna osiguranja	11.174.857	84,6%	55.507	0,4%	11.616.155	87,5%	56.743	0,4%
UKUPNO	31.516.580	23,8%	9.770.283	7,4%	37.426.230	25,6%	9.342.808	6,4%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Premija koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala putem zastupnika i brokera u osiguranju, u periodu od 01.01. do 30.06.2023. godine, iznosila je 46.769.038 KM ili 32,0% ukupno

³ Premija koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala putem zastupnika i brokera u osiguranju uključuje premiju osiguranja obračunatu na tržištu osiguranja Republike Srpske i FBiH

obračunate premije. U odnosu na isti period prethodne godine, premija obračunata putem ovih kanala prodaje bila je veća za 5.482.175 KM ili 13,3%.

Društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su, putem zastupnika u osiguranju, obračunala premiju u iznosu od 37.426.230 KM ili 25,6% ukupne premije, dok su putem brokera u osiguranju obračunala premiju u iznosu od 9.342.808 KM ili 6,4% ukupne premije.

Premija neživotnih osiguranja koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala, putem zastupnika i brokera u osiguranju, iznosila je 35.096.140 KM (26,4% od ukupno obračunate premije neživotnih osiguranja) i veća je za 16,8%. Putem zastupnika i brokera u osiguranju je obračunato 11.672.898 KM ili 87,9% premije životnih osiguranja, a što predstavlja povećanje obračunate premije životnih osiguranja putem ovih kanala prodaje za 3,9%.

Najveće učešće obračunate premije putem zastupnika zabilježeno je u vrstama životnih osiguranja, a najveće učešće obračunate premije putem brokera u osiguranju, zabilježeno je u vrstama osiguranja ostalih šteta na imovini, u ukupno obračunatoj premiji ovih vrsta osiguranja.

Nominalno posmatrano, najveći iznos obračunate premije putem zastupnika zabilježen je u vrstama osiguranja od odgovornosti za motorna vozila i životnim osiguranjima, a putem brokera u osiguranju nezgode i osiguranju ostalih šteta na imovini.

Premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, učestvovala je sa 20,2% u ukupno obračunatoj premiji ove vrste osiguranja.

2.2. Bilansna struktura

Na osnovu dostavljenih finansijskih izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, za period 01.01. do 30.06.2023. godine, u ovom poglavlju se daje uporedni prikaz i analiza osnovnih bilansnih pozicija.

2.2.1. Bilans stanja

Vrijednost poslovne aktive i pasive društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, iznosila je 641.533.972 KM i, u odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine, bila je veća za 3,5%.

Skraćena šema aktive zbirnog bilansa stanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj data je u sljedećoj tabeli.

Tabela 16: Aktiva- ukupno za sva društva za osiguranje iz RS

A K T I V A	31.12.2022. godina		30.06.2023. godina		Indeks 2023/22
	Iznos (KM)	Udio	Iznos (KM)	Udio	
A. STALNA IMOVINA (I+II+III+IV)	448.336.473	72,4%	445.281.390	69,4%	99,3
I - Nematerijalna sredstva	1.511.110	0,2%	1.392.879	0,2%	92,2
II - Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva (1+2+3)	127.722.891	20,6%	136.470.967	21,3%	106,8
1. Zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema	43.036.794	6,9%	45.176.355	7,0%	105,0
2. Investicione nekretnine	76.794.659	12,4%	83.050.891	12,9%	108,1
3. Ostala osnovna sredstva	7.891.438	1,3%	8.243.721	1,3%	104,5
III - Dugoročni finansijski plasmani (1+2)	319.102.472	51,5%	307.417.544	47,9%	96,3
1. Učešće u kapitalu zavisnih, pridruženih i ostalih pravnih lica	4.580.795	0,7%	4.572.970	0,7%	99,8

AKTIVA	31.12.2022. godina		30.06.2023. godina		Indeks 2023/22
	Iznos (KM)	Udio	Iznos (KM)	Udio	
2. Dugoročni finansijski plasmani matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima, dugoročni finansijski plasmani u zemlji i inostranstvu, finansijska sredstva koja se drže do roka dospeljeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i ostali dugoročni finansijski plasmani	314.521.677	50,8%	302.844.574	47,2%	96,3
IV - Odložena poreska sredstva					
B. TEKUĆA IMOVINA (I+II+III+IV)	171.212.926	27,6%	196.252.582	30,6%	114,6
I - Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	1.859.180	0,3%	2.803.768	0,4%	150,8
II - Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	101.409.534	16,4%	121.848.127	19,0%	120,2
1. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	16.683.466	2,7%	21.914.785	3,4%	131,4
2. Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja	7.066.508	1,1%	9.302.616	1,5%	131,6
3. Kratkoročni finansijski plasmani	45.450.002	7,3%	39.326.435	6,1%	86,5
4. Gotovina	32.209.558	5,2%	51.304.291	8,0%	159,3
III - Aktivna vremenska razgraničenja	67.656.597	10,9%	71.357.180	11,1%	105,5
IV - Odložena poreska sredstva	287.615	0,0%	243.507	0,0%	84,7
POSLOVNA AKTIVA (A+B)	619.549.399	100,0%	641.533.972	100,0%	103,5
VANBILANSNA AKTIVA	14.371.470		14.585.169		101,5
UKUPNA AKTIVA	633.920.869		656.119.141		103,5

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

U narednom grafičkom prikazu predstavljena je struktura poslovne aktive.

Grafikon 4: Struktura poslovne aktive društava za osiguranje iz RS

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

U strukturi poslovne aktive, sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, stalna imovina je učestvovala sa 69,4%, a tekuća imovina sa 30,6%.

U odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine stalna imovina se smanjila (0,7%), u okviru koje su smanjeni iznosi na pozicijama nematerijalna sredstva za 7,8% i dugoročni finansijski plasmani za 3,7%. Smanjenje na poziciji nematerijalna sredstva nema materijalnu značajnost, jer ova pozicija učestvuje u poslovnoj aktivi tek 0,2%. U okviru dugoročnih finansijskih plasmana smanjeno je učešće u kapitalu ostalih pravnih lica za 0,2%. Promjene iznosa iskazanih u okviru dugoročnih finansijskih plasmani u zemlji kod pojedinačnih društava za osiguranje rezultiralo je smanjem ukupnog iznosa iskazanog u okviru ove stavke, a na koje je značajniji uticaj

imao povrat (dospijeće) uloženi sredstava po osnovu dugoročnog kredita kod jednog društva za osiguranje, te smanjenje iznosa oročenih depozita kod tri društva za osiguranje. Takođe, smanjena su finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, a što je u vezi sa dospelom obveznicom. S druge strane, u okviru stalne imovine povećanje je zabilježeno na stavki nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva i to nominalno značajnije na stavki investicione nekretnine.

Tekuća imovina se povećala za 14,6%, u okviru koje je zabilježeno povećanje iznosa na pozicijama zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji (50,8%), kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina (20,2%) i aktivna vremenska razgraničenja (5,5%). Povećanje na poziciji zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji nije materijalno značajno, jer učešće ove pozicije u poslovnoj aktivnosti tek 0,4%. Na povećanje pozicije kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina uticalo je povećanje potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci (potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja), potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja (akontativno isplaćena dobit akcionarima), te povećanje gotovine. U okviru ove pozicije zabilježeno je smanjenje na stavki kratkoročni finansijski plasmani, na koje je značajnije uticalo smanjenje kratkoročnih finansijskih plasmana u zemlji, što je u vezi sa povećanjem dugoročnih finansijskih plasmana dva društva za osiguranje. Povećanje na poziciji aktivna vremenska razgraničenja je zbog povećanja iznosa prenosne premije koje padaju na teret saosiguravača i reosiguravača. Smanjenje na poziciji odložena poreska sredstva nema materijalnu značajnost, jer ova pozicija učestvuje u poslovnoj aktivnosti tek 0,02%.

Vanbilansna aktiva, odnosno pasiva, je povećana za 1,5%, u okviru koje se dio iskazanog iznosa odnosi na dugoročni revolving zajam, državnu imovinu (građevinske objekte koje koristi društvo za osiguranje Wiener osiguranje a.d), na potraživanja od pravnih lica koja su u stečaju i koji se nije mijenjao nakon početnog evidentiranja.

Skracena šema pasive zbirnog bilansa stanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj data je u sljedećoj tabeli.

Tabela 17: Pasiva - ukupno za sva društva za osiguranje

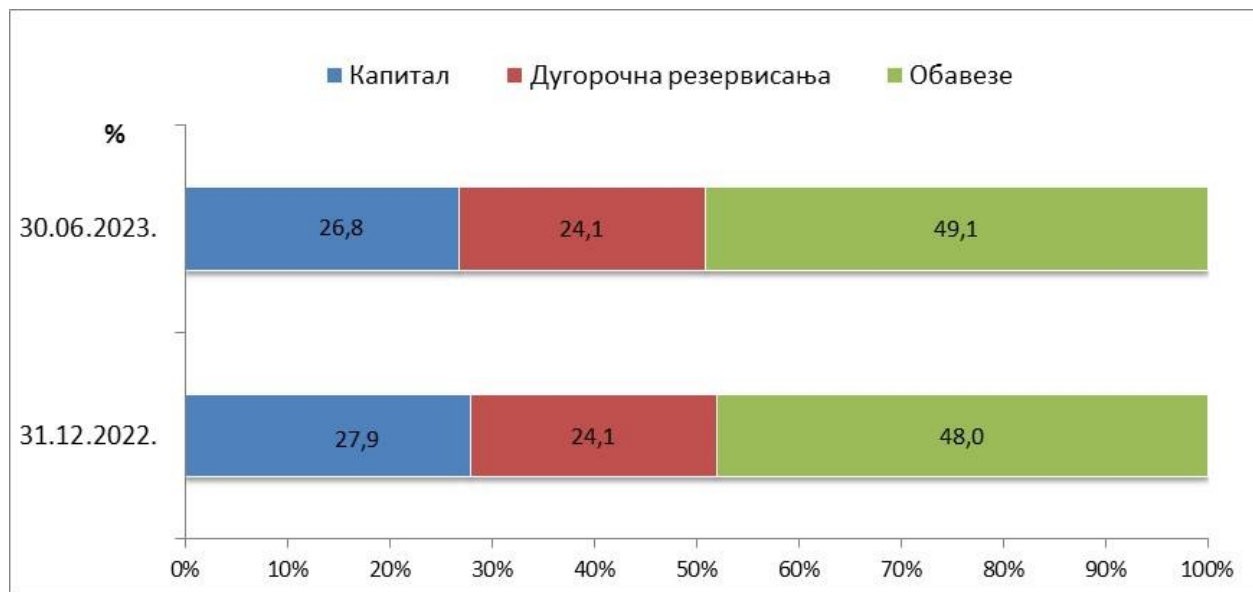
PASIVA	31.12.2022. godina		30.06.2023. godina		Indeks 2023/22
	Iznos (KM)	Udio	Iznos (KM)	Udio	
A. KAPITAL	172.957.178	27,9%	171.741.248	26,8%	99,3
1. Osnovni kapital	131.868.891	21,3%	122.930.700	19,2%	93,2
2. Upisani neuplaćeni kapital	0	0,0%	500.000	0,1%	
3. Emisiona premija	3.923.289	0,6%	3.923.289	0,6%	100,0
4. Emisioni gubitak	8.067.383	1,3%	7.988.258	1,2%	99,0
5. Rezerve iz dobitka	5.817.321	0,9%	7.196.378	1,1%	123,7
6. Revalorizacione rezerve	3.745.144	0,6%	3.738.576	0,6%	99,8
7. Nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	5.853.538	0,9%	5.197.316	0,8%	88,8
8. Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	4.631.701	0,7%	4.400.502	0,7%	95,0
9. Neraspoređeni dobitak (10+11)	45.605.105	7,4%	42.141.232	6,6%	92,4
10. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	17.965.027	2,9%	24.751.284	3,9%	137,8
11. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	27.640.078	4,5%	17.389.948	2,7%	62,9
12. Gubitak do visine kapitala (13+14)	11.157.026	1,8%	497.483	0,1%	4,5
13. Gubitak ranijih godina	11.157.026	1,8%	491.590	0,1%	4,4
14. Gubitak tekuće godine	0	0,0%	5.893	0,0%	

PASIVA	31.12.2022. godina		30.06.2023. godina		Indeks 2023/22
	Iznos (KM)	Udio	Iznos (KM)	Udio	
B. DUGOROČNA REZERVISANJA	149.331.028	24,1%	154.526.460	24,1%	103,5
V. OBAVEZE (1+2)	297.261.193	48,0%	315.266.264	49,1%	106,1
1. Dugoročne obaveze	12.621.511	2,0%	11.569.187	1,8%	91,7
2. Kratkoročne obaveze i PVR	284.639.682	45,9%	303.697.077	47,3%	106,7
2.1. Prenosna premija ŽO	7.296.698	1,2%	6.576.382	1,0%	90,1
2.2. Prenosna premija NŽO	138.174.754	22,3%	151.763.375	23,7%	109,8
2.3. Rezervisane štete ŽO	1.397.973	0,2%	1.405.325	0,2%	100,5
2.4. Rezervisane štete NŽO	97.897.005	15,8%	97.332.652	15,2%	99,4
2.5. Druga pasivna vremenska razgraničenja	4.668.492	0,8%	6.065.046	0,9%	129,9
2.6. Ostale kratkoročne obaveze	35.204.760	5,7%	40.554.297	6,3%	115,2
G. POSLOVNA PASIVA (A+B+V)	619.549.399	100,0%	641.533.972	100,0%	103,5
D. VANBILANSNA PASIVA	14.371.470		14.585.169		101,5
Đ. UKUPNA PASIVA	633.920.869		656.119.141		103,5

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz Republike Srpske

U narednom grafičkom prikazu je predstavljena struktura poslovne pasive.

Grafikon 5: Struktura poslovne pasive društava za osiguranje

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranja iz RS

U strukturi poslovne pasive, sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, kapital je učestvovao sa 26,8%, dugoročna rezervisanja sa 24,1% i obaveze sa 49,1%, pri čemu su tehničke rezerve (prenosna premija i rezervisane štete) činile 81,5% ukupnih obaveza. U strukturi poslovne pasive, iznosi prenosne premije i rezervisanih šteta životnih i neživotnih osiguranja učestvovali su sa 40,1%, matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku kod životnih osiguranja sa 23,9% i kapitala sa 26,8%, odnosno iznosi iskazani na ovim pozicijama učestvovali su ukupno sa 90,8% u poslovnoj pasivi, a njihov međusobni odnos bio je u skladu sa djelatnošću i strukturom portfelja društava za osiguranje.

Kapital je neznatno smanjen (0,7%), u odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine, u okviru kojeg su se smanjili iznosi na stavkama osnovni kapital (6,8%), emisijski gubitak (1,0%), revalorizacione rezerve (0,2%), neraspoređeni dobitak (7,6%) i gubitak do visine kapitala (95,5%). Osnovni kapital smanjen je značajnije kod jednog društva za osiguranje, usljed smanjenja akcijskog kapitala. Smanjenje gubitka do visine kapitala vezano

je za manji iznos gubitka ranijih godina kod jednog društva za osiguranje. U okviru pozicije kapital zabilježeno je povećanje na stavki rezerve iz dobitka (23,7%) usljed povećanja zakonskih rezervi. U izvještajnom periodu, jedno društvo za osiguranje je evidentiralo u okviru pozicije kapitala upisani neuplaćeni kapital. Promjene iznosa na stavkama nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju povezane su sa vrednovanjima koja proizilaze iz Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje. Na poziciji emisija premija nije bilo promjena iznosa.

Na poziciji dugoročna rezervisanja zabilježen je porast od 3,5%, u okviru koje je povećan iznos matematičke rezerve za 3,7% i rezerve za učešće u dobitku životnih osiguranja za 1,7%. Iznos matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku životnih osiguranja činili su 99,3% iskazanog iznosa dugoročnih rezervisanja. Povećanje iznosa matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku životnih osiguranja rezultat je sazrijevanja portfelja i rasta obračunate premije životnih osiguranja.

Ukupne obaveze povećane su za 6,1%, u okviru kojih su povećane kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja. Iznosi prenosne premije i rezervisanih šteta životnih i neživotnih osiguranja učestvovali su sa 84,6%, a obaveza po osnovu šteta i ugovorenih iznosa sa 0,5% u ukupnom iznosu kratkoročnih obaveza i pasivnih vremenskih razgraničenja. Promjene iznosa iskazanih u okviru drugih pasivnih vremenskih razgraničenja kod dva društva za osiguranje, u odnosu na prethodni izvještajni period, imalo je za rezultat povećanje ukupnog iznosa iskazanog u okviru ove stavke. Na povećanje ostalih kratkoročnih obaveza uticalo je povećanje obaveza za premiju i specifične obaveze, a odnosi se na obaveze za premiju na osnovu ugovora o reosiguranju, obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze i obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa. Na smanjenje iznosa dugoročnih obaveza je uticalo smanjenje iznosa evidentiranog na stavkama obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti kod jednog društva za osiguranje, dugoročnih obaveza po osnovu finansijskog lizinga, te ostale dugoročne obaveze.

2.2.2. Bilans uspjeha

Skraćena šema zbirnog bilansa uspjeha društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, za prvo polugodište 2022. i 2023. godine, data je u sljedećoj tabeli.

Tabela 18: Bilans uspjeha - ukupno za sva društva za osiguranje iz RS

POZICIJA	30.06.2022.	Udio	30.06.2023.	Udio	Indeks 2023/22
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI					
I - Poslovni prihodi (1+2+3+4+5+6)	141.137.835	94,4%	149.786.735	94,0%	106,1
1. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	14.838.453		14.607.291		98,4
2. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	113.338.792		119.345.816		105,3
3. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	4.551.571		6.799.522		149,4
4. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	1.729.003		2.097.017		121,3
5. Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	356.438		287.787		80,7
6. Drugi poslovni prihodi	6.323.578		6.649.302		105,2
II - Poslovni rashodi (1+2)	130.719.792	96,6%	136.804.202	96,8%	104,7
1. Funkcionalni rashodi (1.1.+1.2.+1.3.)	77.481.890		79.046.765		102,0
1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	7.164.160		7.470.151		104,3
1.2. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	8.953.298		8.209.236		91,7

P O Z I C I J A	30.06.2022.	Udio	30.06.2023.	Udio	Indeks 2023/22
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
1.3. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	61.364.432		63.367.378		103,3
2. Troškovi sprovođenja osiguranja	53.237.902		57.757.437		108,5
III - Poslovni dobitak/gubitak (I-II)	10.418.043		12.982.533		124,6
B. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
I - Finansijski prihodi	5.823.557	3,9%	6.295.934	4,0%	108,1
II - Finansijski rashodi	746.089	0,6%	743.369	0,5%	99,6
III - Finansijski dobitak/gubitak (I-II)	5.077.468		5.552.565		109,4
AB - Dobitak/gubitak redovne aktivnosti (AIII+BIII)	15.495.511		18.535.098		119,6
V. OSTALI PRIHODI I RASHODI					
I - Ostali prihodi	2.305.873	1,5%	1.729.328	1,1%	75,0
II - Ostali rashodi	2.437.634	1,8%	2.301.423	1,6%	94,4
III - Dobitak/gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (I-II)	-131.761		-572.095		434,2
G. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE					
I - Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	151.881	0,1%	1.167.698	0,7%	768,8
II - Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	359.749	0,3%	789.035	0,6%	219,3
III - Dobitak/gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (I-II)	-207.868		378.663		-182,2
D. PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA					
D I- RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	424.431	0,3%	400.444	0,3%	94,3
Đ. DOBITAK /GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AB+VIII+ GIII+D-D1)	14.795.674		17.972.789		121,5
E. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT - Poreski rashodi perioda					
Ž. NETO DOBITAK /NETO GUBITAK PERIODA (Đ-E)=(Ž 1-Ž 2)	13.802.304		17.379.288		125,9
1. Neto dobitak tekuće godine	14.280.672		17.385.181		121,7
2. Neto gubitak tekuće godine	478.368		5.893		1,2
Z. OSTALI DOBICI I GUBICI U PERIODU					
I - Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	19.110	0,0%	329.253	0,2%	1722,9
II - Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	620.822	0,5%	272.743	0,2%	43,9
III - Porez na dobitak koji se odnosi na ostale dobitke i gubitke	42.471	0,0%	2.412	0,0%	5,7
I. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU (Ž+ZI-ZII±ZIII)	13.243.063		17.438.210		131,7
J. UKUPNI PRIHODI I DOBICI					
J. UKUPNI PRIHODI I DOBICI	149.502.479	100,0%	159.340.515	100,0%	106,6
K. UKUPNI RASHODI I GUBICI					
K. UKUPNI RASHODI I GUBICI	135.266.046	100,0%	141.308.804	100,0%	104,5
L. UKUPAN BRUTO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU					
L. UKUPAN BRUTO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU	14.236.433		18.031.711		126,7
Lj. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT					
Lj. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT	993.370		593.501		59,7
M. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU					
M. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU	13.243.063		17.438.210		131,7

Izvori: finansijski izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukupni prihodi, uključujući i dobitke utvrđene direktno u kapitalu, u prvoj polovini 2023. godine, iznosili su 159.340.515 KM i bili su veći, u odnosu na isti period 2022. godine, za 6,6%.

Poslovni prihodi činili su 94,0% ukupnih prihoda, iznosili su 149.786.735 KM i bili su veći za 6,1%.

Na povećanje iznosa prihoda od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja uticaj je imalo povećanje premije. Realizacija ugovora o osiguranju, pokrivenih reosiguranjem, uticalo je na povećanje prihoda po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja. Povećanje prihoda od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja u vezi je sa promjenama u iznosima obračunatih rezervi za štete u odnosu na prethodni period. Drugi poslovni prihodi su se povećali za 5,2%, međutim njihovo povećanje nije nominalno značajno. Na smanjenje prihoda od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja uticaj je imalo manje obračunata premija

životnog osiguranja kod jednog društva za osiguranje. Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl, smanjili su se za 19,3%, međutim nominalno nisu bili značajni sa stanovišta uticaja na ostvareni poslovni rezultat.

Finansijski prihodi su učestvovali sa 4,0% u ukupnim prihodima i bili su veći za 8,1%, a odnose se na povećanje prihoda od kamata. Ostali prihodi su se smanjili za 25,0%, usljed smanjenja iznosa naplaćenih otpisanih potraživanja u posmatranom periodu i ostalih prihoda u odnosu na isti period prethodne godine. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine su se povećali za 7,7 puta, dok su se prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina smanjili za 50,8%. Međutim, zbog niskog učešća u ukupnim prihodima njihov uticaj na ukupan rezultat nije imao materijalnu značajnost. Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju su uticali na povećanje dobitaka utvrđeni direktno u kapitalu, a što nema nominalni značaj sa stanovišta rezultata.

Ukupni rashodi, uključujući i gubitke utvrđene direktno u kapitalu, iznosili su 141.308.804 KM i bili su veći za 4,5%.

Poslovni rashodi činili su 96,8% ukupnih rashoda, iznosili su 136.804.202 KM i bili su veći za 4,7%. U strukturi poslovnih rashoda, funkcionalni rashodi su učestvovali sa 57,8% i veći su za 2,0%. U okviru funkcionalnih rashoda povećali su se rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose (4,3%) i naknade šteta i ostale naknade neživotinih osiguranja (3,3%), dok su se smanjile naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja kod životnih osiguranja (8,3%). Troškovi sprovođenja osiguranja učestvovali su sa 42,2% u poslovnim rashodima i povećani su za 8,5%, a čine ih troškovi amortizacije i rezervisanja (5,2%), troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi (65,4%) i troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (29,4%). Na povećanje troškova sprovođenja osiguranja uticalo je povećanje troškova provizija i troškovi bruto zarada i naknada zarada. Stopa rasta troškova sprovođenja osiguranja (8,5%) je bila manja u odnosu na rast premije osiguranja (10,5%), pa stoga ovi troškovi nisu imali uticaj na finansijski potencijal društava za ispunjavanje obaveza po osnovu ugovora o osiguranju.

Finansijski rashodi učestvovali su u ukupnim rashodima sa 0,5%, ostali rashodi sa 1,6%, rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine sa 0,6%, rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina sa 0,3%. Zbog malog učešća u ukupnim rashodima, navedeni rashodi nisu imali materijalno značajan uticaj na ukupan neto rezultat perioda, bez obzira na njihovu relativnu promjenu. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu učestvovali su sa 0,2% u ukupnim rashodima, a njihovo smanjenje se odnosi na gubitke po osnovu promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju.

Poslovni dobitak iznosio je 12.982.533 KM i bio je veći za 24,6%, dok je dobitak iz redovne aktivnosti (kada se uključe finansijski prihodi i rashodi) iznosio 18.535.098 KM i bio je veći za 19,6%.

Neto rezultat perioda je dobitak u iznosu od 17.379.288 KM. Trinaest društava za osiguranje je iskazalo neto dobitak u iznosu od 17.385.181 KM, dok je jedno društvo iskazalo neto gubitak u iznosu od 5.893 KM. Ukupan neto rezultat u obračunskom periodu na nivou sektora, dobijen kao razlika ukupnih prihoda i dobitaka utvrđenih direktno u kapitalu, sa jedne strane, i ukupnih rashoda, gubitaka utvrđenih direktno u kapitalu i tekućeg i odloženog poreza na dobit, sa druge strane, bio je dobitak u iznosu od 17.438.210 KM.

2.3. Finansijski i tehnički pokazatelji

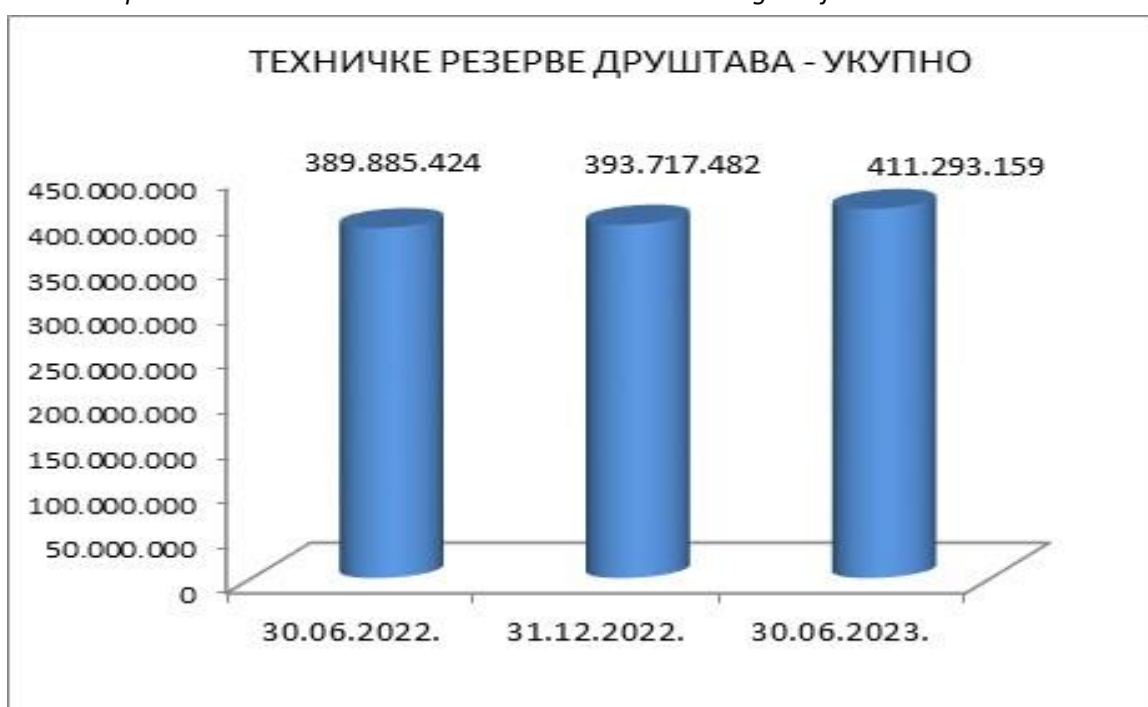
2.3.1. Obračun i pokrivenost tehničkih rezervi propisanim oblicima aktive

2.3.1.1. Ukupno obračunate tehničke rezerve

Aktuarski zasnovan obračun tehničkih rezervi je bitan preduslov za održavanje solventnosti društava za osiguranje, čime se doprinosi boljoj zaštiti interesa osiguranika i korisnika osiguranja, kao i jačanju povjerenja u djelatnost osiguranja. Pravila obračuna tehničkih rezervi propisana su podzakonskim aktima Agencije, a njihova adekvatna primjena predmet je kontrole, kako ovlašćenih aktuara, tako i Agencije kroz obavezne izvještaje koja društva za osiguranje dostavljaju periodično i kroz neposredne kontrole.

U narednom grafikonu ilustruje se pregled ukupno obračunatih tehničkih rezervi svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 6: Ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje iz RS

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, iznos ukupno obračunatih tehničkih rezervi svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj bio je veći za 4,5%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine.

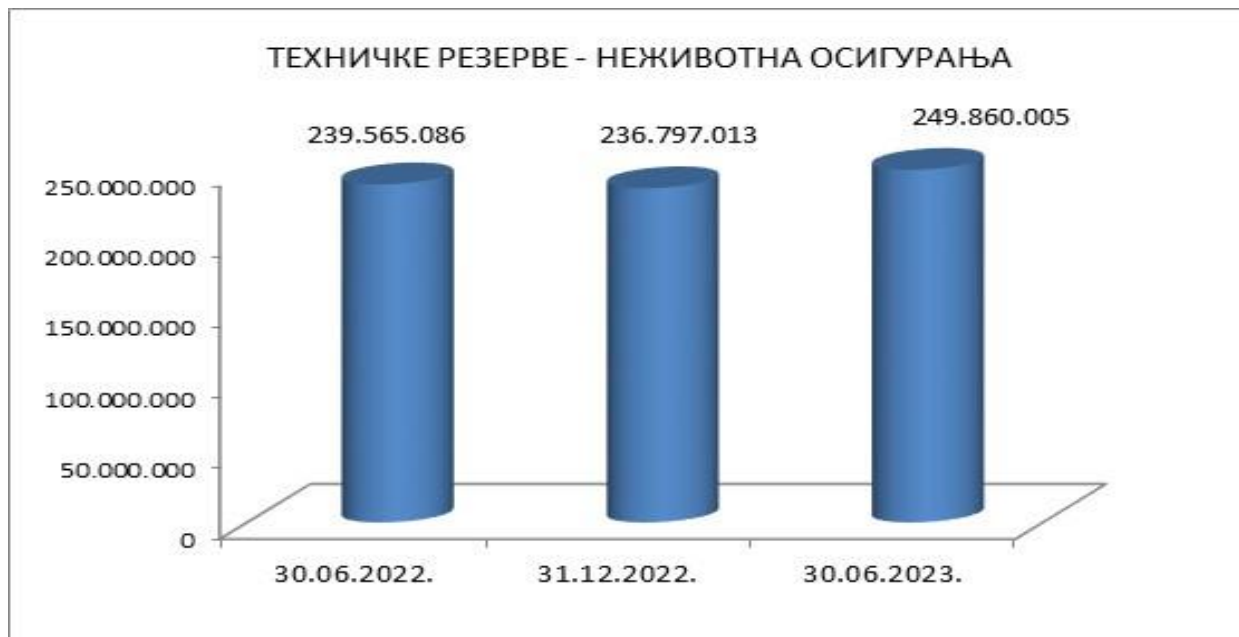
Radi održavanja finansijske sposobnosti izvršavanja obaveza po osnovu isplate štete i naknada iz ugovora o osiguranju, društvo za osiguranje je dužno da sredstva za pokriće tehničkih rezervi ulaže u propisane oblike sredstava, uz primjenu principa sigurnosti, profitabilnosti, te vodeći računa o disperziji ulaganja.

S obzirom da se primjenjuju različiti uslovi i ograničenja ulaganja kod životnih i neživotnih osiguranja, u nastavku se daje odvojena analiza ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi.

2.3.1.2. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Ukupno obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja, sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, iznosile su 249.860.005 KM i bile su veće za 5,5%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine.

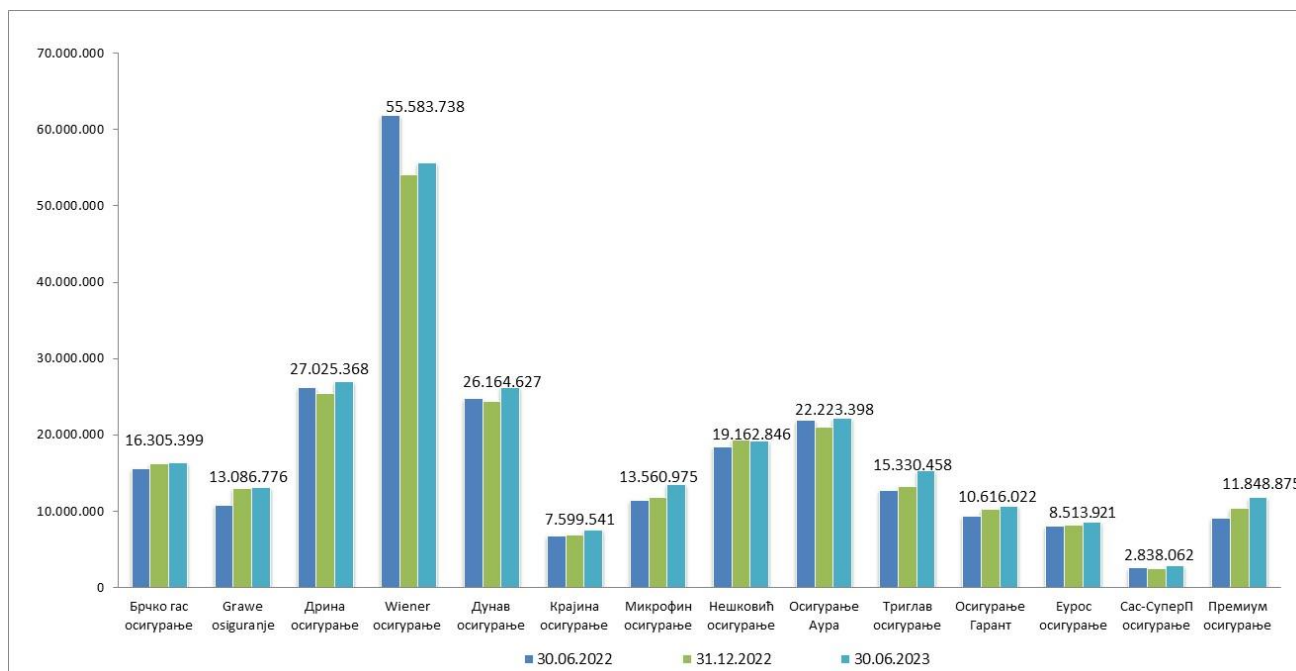
Grafikon 7: Ukupno obračunate tehničke rezerve društava za neživotna osiguranje

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U narednom grafikonu prikazane su obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 8: Pregled obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS

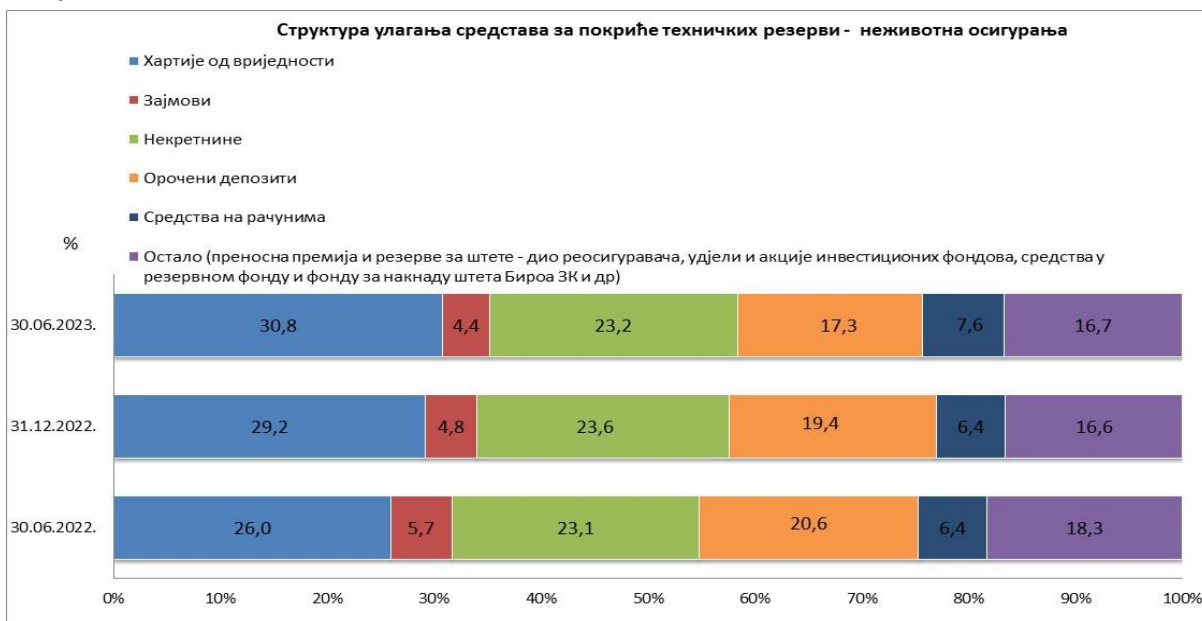

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Iz grafikona se vidi da je, sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, u odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine, kod jednog društava za osiguranje došlo do smanjenja iznosa obračunatih tehničkih rezervi koji nije materijalno značajan.

U narednom grafikonu prikazana je struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

Grafikon 9: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

U strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, oročeni depoziti i nekretnine sa ukupnim učešćem od 71,3%.

Sa stanjem na dan 30.06.2023. godine jedno društvo za osiguranje je iskazalo nedostatak sredstava za pokriće tehničkih rezervi. Kod ostalih društava za osiguranje koja se bave neživotnim osiguranjima obezbijeđena je usklađenost sa propisanim zahtjevima pokrića tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

2.3.1.3. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja

Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja, sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, iznosile su 161.433.154 KM i bile su veće, u odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine za 2,9%. Rast obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja je stabilan i u skladu je sa rastom i starosnom strukturom portfelja životnih osiguranja.

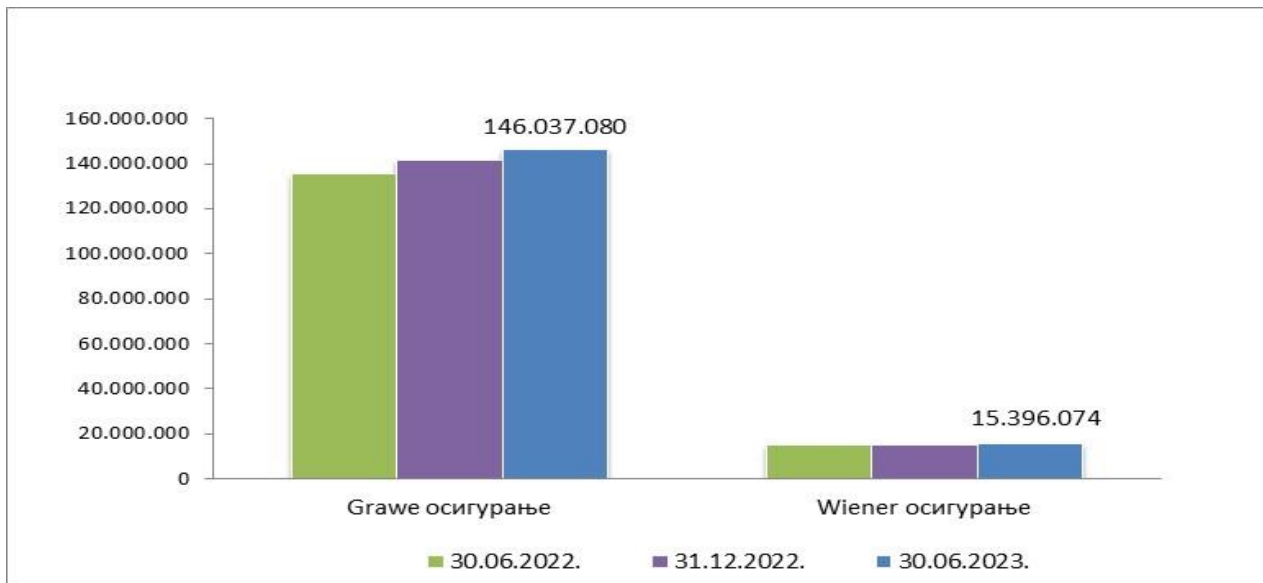
Grafikon 10: Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

U narednom grafikonu prikazane su obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 11: Pregled obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS

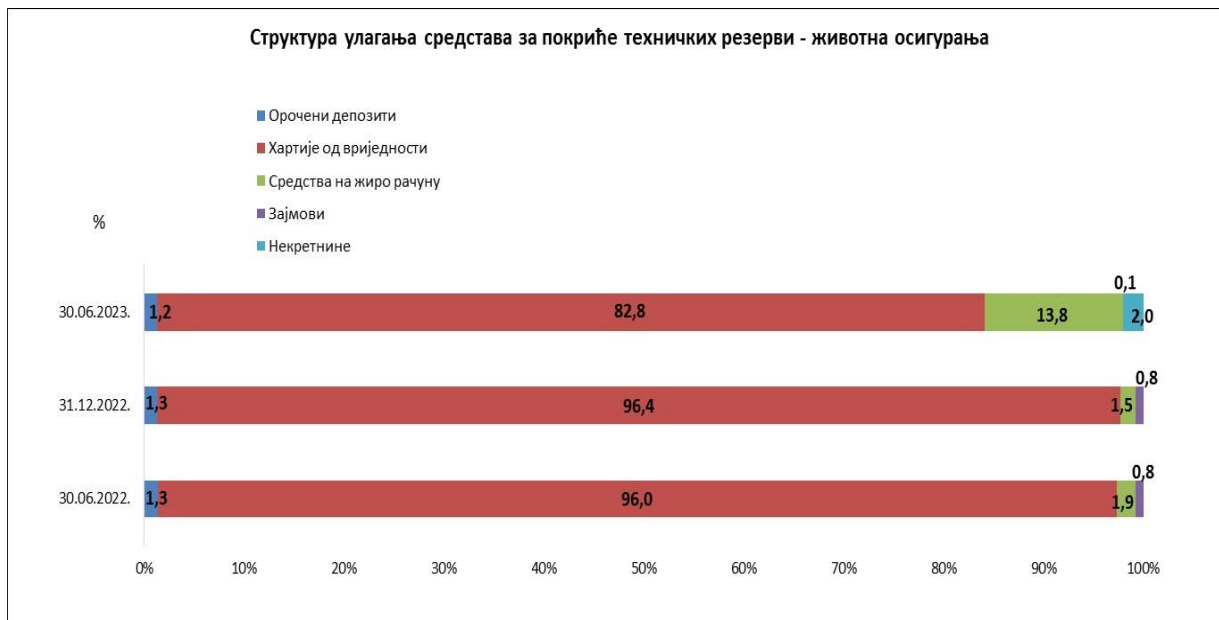

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Razlika u iznosu obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja između pojedinačnih društava za osiguranje je srazmjerna učešću ovih društava u ukupnoj premiji životnih osiguranja.

U narednom grafikonu prikazana je struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja.

Grafikon 12: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, prvenstveno obveznice čiji je emitent Republika Srpska. U

odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine, povećala su se sredstva na žiro računu, zbog nezavršenog procesa ulaganja u izvještajnom periodu.

Kod društava koja se bave životnim osiguranjima kontinuirano je obezbijedena kvantitativna i kvalitativna usklađenost sa propisanim zahtjevima pokriva tehničkih rezervi životnih osiguranja.

2.3.2. Pokazatelji o isplaćenim odštetama i drugim naknadama iz osiguranje

U nastavku se daju osnovni podaci u vezi sa rješavanjem i isplatom odšteta i drugih naknada po osnovu ugovora o osiguranju (u daljem tekstu: obaveze iz osiguranja).

U prvoj polovini 2023. godine, društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su osiguranicima i korisnicima osiguranja isplatila 51.997.852 KM ili 2,8% više u odnosu na isti period prethodne godine.

Tabela 19: Iznos isplaćenih obaveza iz osiguranja po vrstama osiguranja

VRSTA OSIGURANJA	30.06.2021.	30.06.2022.	30.06.2023.
Osiguranje nezgode	3.899.005	3.517.838	3.828.264
Zdravstveno osiguranje	103.940	208.090	267.704
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	5.754.118	5.898.903	6.100.496
Osiguranje vozila koja se kreću po šinama	9.128		
Osiguranje vazduhoplova			
Osiguranje plovila			163.713
Osiguranje robe u prevozu	5.022	112	209.304
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	642.628	1.966.526	1.757.691
Osiguranje ostalih šteta na imovini	1.998.604	2.225.784	3.828.136
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	21.195.085	27.941.239	27.690.194
Osiguranje od građanske odgovornosti za vazduhoplove			
Osiguranje od opšte odgovornosti za brodove			
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	377.583	182.277	173.407
Osiguranje kredita	469.851	171.689	330.685
Osiguranje garancija			
Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	70.482	57.653	24.965
Osiguranje troškova pravne zaštite			
Osiguranje pomoći	2.822	1.887	2.651
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	34.528.269	42.172.000	44.377.211
Životno osiguranje	5.065.767	7.719.502	6.963.381
Rente	13.662	16.274	16.311
Dodatna osiguranja uz osiguranje života	590.112	651.292	640.949
Druge vrste životnih osiguranja			
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA	5.669.541	8.387.067	7.620.641
UKUPNO	40.197.810	50.559.068	51.997.852

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Ukupno isplaćene obaveze po osnovu zaključenih ugovora neživotnih osiguranja iznosile su 44.377.211 KM i bile su veće za 5,2%. Korisnicima životnog osiguranja u ovom izvještajnom periodu isplaćeno je 7.620.641 KM, što predstavlja smanjenje za 9,1%, a na šta je pored ostalog uticalo i smanjenje i promjena u strukturi portfelja životnog osiguranja kod jednog društva za osiguranje.

U narednoj tabeli prikazani su pokazatelji efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja za životna i neživotna osiguranja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa odnosnih pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 20: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja

Opis	30.06.2021.	30.06.2022.	30.06.2023.
Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja u neživotnim osiguranjima	72,4%	72,3%	73,9%
Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja u životnim osiguranjima	78,2%	78,7%	78,1%
Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja u neživotnim osiguranjima	98,0%	98,0%	98,2%
Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja u životnim osiguranjima	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja predstavlja odnos broja ukupno riješenih i ukupno evidentiranih zahtjeva. Stopa isplate obaveza iz osiguranja predstavlja odnos broja ukupno isplaćenih i ukupno riješenih odštetnih zahtjeva. U posmatranom periodu nije bilo značajnijih promjena kod ovih pokazatelja.

U narednoj tabeli date su stope efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja u vrsti: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 21: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja u vrsti: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila na dan 30.06.2023. godine

R.B.	Društvo za osiguranje	Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja	Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja
1.	D.D. Brčko-gas osiguranje	64,2%	100,0%
2.	Grawe osiguranje A.D.	53,3%	100,0%
3.	Euros osiguranje A.D.	65,5%	98,2%
4.	Drina osiguranje A.D.	71,3%	100,0%
5.	Dunav osiguranje A.D.	68,6%	98,2%
6.	Wiener osiguranje A.D.	60,7%	97,8%
7.	Krajina osiguranje A.D.	54,3%	87,4%
8.	Mikrofin osiguranje A.D.	87,9%	100,0%
9.	Nešković osiguranje A.D.	67,6%	98,5%
10.	Osiguranje Aura A.D.	68,3%	95,5%
11.	Osiguranje Garant D.D.	57,4%	97,5%
12.	Premium osiguranje A.D.	77,8%	99,7%
13.	SAS-SuperP osiguranje A.D.	76,1%	100,0%
14.	Triglav osiguranje A.D.	66,4%	97,3%
UKUPNO:		67,6%	97,9%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz Republike Srpske

Potrebno je napomenuti da stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja, zavisi i od objektivnih faktora na koje društvo za osiguranje nije u mogućnosti da utiče (npr. starosti portfelja društva za osiguranje, načina evidentiranja odštetnih zahtjeva, broja odštetnih zahtjeva u sudskom sporu i zahtjeva sa nepotpunom dokumentacijom i sl), te da bi bila mjerodavan pokazatelj potrebno je posmatrati zajedno sa ostalim pokazateljima.

2.3.3. Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio

Racio šteta predstavlja odnos mjerodavnih šteta i mjerodavne premije, dok racio troškova predstavlja učešće troškova sprovođenja osiguranja u obračunatoj premiji. Kombinovani racio pokazuje rezultat obavljanja poslova osiguranja prije uključivanja rezultata od ulaganja, a računa se kao zbir racia troškova i racia šteta.

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su racio šteta, racio troškova i kombinovani racio za neživotna osiguranja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa naprijed navedenih pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 22: Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio neživotnih osiguranja

O P I S	30.06.2022.	30.06.2023.
Racio šteta (%)	61,2	38,6
Racio troškova (%)	41,0	38,5
Kombinovani racio (%)	102,2	77,1

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukoliko je kombinovani racio manji od 100, razlika između 100 i kombinovanog racia predstavlja pozitivan rezultat iz poslova osiguranja, a ukoliko je kombinovani racio veći od 100, ta razlika predstavlja negativan rezultat iz poslova osiguranja.

Sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, kombinovani racio je bio ispod 100, što znači da je ostvaren pozitivan rezultat iz poslova osiguranja. Racio šteta je manji iz razloga što je, u istom periodu prethodne godine, povećan iznos rezervi za štete koje padaju na teret reosiguravača, odnosno iznos isplaćenih obaveza iz osiguranja. Racio troškova ostao je na približno istom nivou.

2.3.4. Pokazatelji rentabilnost imovine i rentabilnosti vlastitih sredstava

U narednom tabelarnom pregledu prikazana je rentabilnost imovine i rentabilnost vlastitih sredstava, izračunata na osnovu zbirnih iznosa pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 23: Pokazatelji rentabilnosti

Period	30.06.2022.	30.06.2023.
Povrat na uloženu imovinu (ROA) (%)	2,3	2,7
Povrat na uloženi vlastiti kapital (ROE) (%)	8,4	10,1

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Pokazatelj rentabilnosti imovine (ROA) računa se kao odnos neto rezultata perioda i prosječne aktive, a predstavlja mjeru prinosa na ukupnu aktivu. Pokazatelj rentabilnosti kapitala (ROE) predstavlja odnos između neto rezultata perioda i prosječnog kapitala, a pokazuje koliki je povrat na uloženi vlastiti kapital. U posmatranom periodu nije bilo značajnijih promjena ovih pokazatelja i oba ukazuju na pozitivne tendencije.

2.3.5. Ostali pokazatelji poslovanja

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su ostali pokazatelji poslovanja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 24: Ostali pokazatelji poslovanja društava za osiguranje

Period	30.06.2022.	30.06.2023.
Premija po zaposlenom (u KM)	85.566	96.195
Ukupan prihod po zaposlenom (u KM)	96.628	104.544
Dobit po zaposlenom (u KM)	8.922	11.426
Dobit/Ukupan prihod (%)	9,2	10,9
Racio solventnosti (%)	140,1	132,0
Opšta likvidnost (%)	5,0	4,8

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, premija po zaposlenom, ukupan prihod po zaposlenom, dobit po zaposlenom su bili veći, u odnosu isti period prethodne godine, što proizilazi iz većeg iznosa obračunate premije i ukupnih prihoda. Iako je neznatno smanjen, racio solventnosti i dalje pokazuje da solventnosti nije bila ugrožena. Treba istaći da je koeficijent opšte likvidnosti značajno veći od 1, što odražava sposobnost izmirenja obaveza u rokovima dospjeća.

3. DOBROVOLJNO PENZIJSKO OSIGURANJE

3.1. Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Djelatnost dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u izvještajnom periodu, obavljalo je jedno društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, a to je: Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka. Prema strukturi vlasništva, sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka je bilo u većinskom stranom vlasništvu sa učešćem od 67% u ukupnom kapitalu („Triglav pokojninska družba“ d.d. Ljubljana 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% te „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%) i domaćem vlasništvu od 33% (Penzijski rezervni fond Republike Srpske a.d. Banja Luka).

U narednoj tabeli je prikazana skraćena šema bilansa stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, sa stanjem na dan 31.12.2022. i 30.06.2023. godine.

Tabela 25: Bilans stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

POZICIJA	31.12.2022.	%	30.06.2023.	%	Indeks 2023/22
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
AKTIVA					
A. STALNA SREDSTVA	1.175.320	45,9	1.215.428	45,3	103,4
I - Nematerijalna sredstva	3.190	0,1	2.837	0,1	88,9
II - Nekretnine, postrojenja i oprema	54.271	2,1	49.541	1,8	91,3
III - Investicione nekretnine					
IV - Sredstva uzeta u zakup	9.659	0,4	54.850	2,0	567,9
V- Biološka sredstva					
VI - Dugoročni finansijski plasmani	1.108.200	43,3	1.108.200	41,3	100,0
VII - Ostala dugoročna sredstva i razgraničenja					
B. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA					
V. TEKUĆA SREDSTVA	1.384.721	54,1	1.468.120	54,7	106,0
I - Zalihe, stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja					
II - Kratkoročna sredstva izuzev zaliha i stalnih sredstava namijenjenih prodaji	1.384.721	54,1	1.468.120	54,7	106,0
G. BILANSNA AKTIVA	2.560.041	100,0	2.683.548	100,0	104,8
D. VANBILANSNA AKTIVA					
PASIVA					
A. KAPITAL	2.501.115	97,7	2.578.418	96,1	103,1
I - Osnovni kapital	4.400.000	171,9	4.400.000	164,0	100,0
II -Otkupljene sopstvene akcije i upisani neplaćeni kapital					
III - Emisiona premija					
IV- Emisioni gubitak					
V - Rezerve					
VI - Revalorizacione rezerve					
VII - Pozitivni efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	97.338	3,8	97.255	3,6	99,9
VIII - Negativni efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat					
IX - Neraspoređena dobit			77.387	2,9	
X - Gubitak (1+2)	1.996.223	78,0	1.996.224	74,4	100,0
1. Gubitak ranijih godina	1.879.198	73,4	1.996.224	74,4	106,2
2. Gubitak tekuće godine	117.025	4,6			
XI - Učešća bez prava kontrole					
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	960	0,0	55.810	2,1	5813,5
I Dugoročna rezervisanja	960	0,0	960	0,0	100,0

POZICIJA	31.12.2022.	%	30.06.2023.	%	Indeks 2023/22
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
II Dugoročne obaveze			54.850	2,0	
III Razgraničeni prihodi i primljene donacije					
V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	10.807	0,4	10.807	0,4	100,0
G. KRATKOROČNE OBAVEZE I KRATKOROČNA REZERVISANJA	47.159	1,8	38.513	1,4	81,7
D. BILANSNA PASIVA	2.560.041	100,0	2.683.548	100,0	104,8
Đ. VANBILANSNA PASIVA					

Izvor: Finansijski izvještaji društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Vrijednost poslovne aktive i pasive, sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, iznosila je 2.683.548 KM, i u odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine bila je veća za 123.507 KM ili za 4,8%.

U strukturi poslovne aktive stalna sredstva su učestvovala sa 45,3%, a tekuća sredstva sa 54,7%. Dugoročni finansijski plasmani učestvovali su sa 91,2% u strukturi stalnih sredstava, i u cjelokupnom iznosu su se odnosili na obveznice čiji je emitent Republika Srpska (1.108.200 KM). Nekretnine, postrojenja i oprema činili su 4,1% stalnih sredstava, sredstva uzeta u zakup 4,5%, a nematerijalna sredstva 0,2%. Strukturu tekućih sredstava čine kratkoročni finansijski plasmani (86,2%), kratkoročna potraživanja (4,6%), gotovina (4,9%) i kratkoročna razgraničenja (4,3%). Kratkoročni finansijski plasmani, kao materijalno najznačajnija stavka tekućih sredstava, sastojali su se od udjela u otvorenim investicionim fondovima 70,8% (u iznosu 895.875 KM) i oročenih depozita kod banaka 29,2% (370.000 KM).

U poslovnoj pasivi, kapital je učestvovao sa 96,1%, obaveze sa 3,9% i dugoročna rezervisanja u iznosu od 960 KM. Kapital je iznosio 2.578.418 KM i odgovarao je iznosu akcionarskog kapitala (4.400.000 KM) umanjenog za iznos akumuliranog gubitka do visine kapitala prethodne godine (1.996.224 KM), te uvećanog za iznos pozitivnih efekata vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (97.255 KM) i neraspoređene dobiti tekućeg perioda u iznosu od 77.387 KM. Dugoročne obaveze su se u cjelosti odnosile na obaveze po osnovu lizinga, dok su kratkoročne obaveze činile obaveze za plate i naknade plata, te druge tekuće obaveze iz poslovanja.

U narednoj tabeli prikazana je skraćena šema bilansa uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, za period 01.01. do 30.06.2022. i 01.01. do 30.06.2023. godine.

Tabela 26: Bilans uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

POZICIJA	30.06.2022.	%	30.06.2023.	%	Indeks 2023/22
A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI					
I - Poslovni prihodi	282.567	92,9	377.657	87,5	133,7
II - Poslovni rashodi	317.900	72,0	353.129	99,8	111,1
B. POSLOVNI DOBITAK			24.528		
V. POSLOVNI GUBITAK	35.333				
G. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
I - Finansijski prihodi	21.491	7,1	22.019	5,1	102,5
II - Finansijski rashodi	927	0,2	885	0,2	95,5
D. DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI			45.662		
Đ. GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	14.769				
E. OSTALI DOBICI I GUBICI					
I - Ostali prihodi i dobici					
II - Ostali rashodi i gubici					
Ž. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA					
Z. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA					

POZICIJA	30.06.2022.	%	30.06.2023.	%	Indeks 2023/22
I- PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE					
I - Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine			31.725	7,4	
II - Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	122.811	27,8			
J. DOBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE			31.725		
K. GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE	122.811				
L. PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA					
Lj. RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA					
M. DOBIT I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA					
1. Dobit prije oporezivanja			77.387		
2. Gubitak prije oporezivanja	137.580				
N. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT					
Nj. NETO DOBIT I NETO GUBITAK PERIODA					
I - Neto dobitak perioda			77.387		
II -Neto gubitak perioda	137.580				
UKUPNI PRIHODI	304.058	100,0	431.401	100,0	141,9
UKUPNI RASHODI	441.638	100,0	354.014	100,0	80,2

Izvor: Finansijski izvještaji društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Ukupni prihodi, u periodu 01.01. do 30.06.2023. godini, su iznosili 431.401 KM, a u okviru kojih su poslovni prihodi (prihodi od ulaznih naknada i naknada za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom) učestvovali sa 87,5%, finansijski prihodi (prihodi od kamata na obveznice, depozite i amortizacije diskonta) sa 5,1%, te prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine sa 7,4% (prihode od usklađivanja vrijednosti ulaganja u investicione fondove). Poslovni prihodi su veći u odnosu na isti period prethodne godine za 33,7% usljed povećanja prihoda od pruženih usluga (ulazne naknade i naknade za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom).

S druge strane, ukupni rashodi su manji za 19,8% u odnosu na prethodni period i iznosili su 354.014 KM, a činili su ih poslovni rashodi (99,8%) i finansijski rashodi (885 KM). Poslovni rashodi su proistekli iz troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (53,4%), troškova proizvodnih usluga (20,4%), nematerijalnih troškova (16,0%), troškova amortizacije (7,9%), te ostalih troškova poslovanja (2,3%).

Neto rezultat, u izvještajnom periodu, je dobitak u iznosu od 77.387 KM.

3.2. Dobrovoljni penzijski fond

U okviru djelatnosti dobrovoljnog penzijskog osiguranja, organizovan je jedan dobrovoljni penzijski fond, a to je: Evropski dobrovoljni penzijski fond Banja Luka. Ovim fondom upravlja Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka. Fond je organizovan, kao otvoreni dobrovoljni penzijski fond, radi prikupljanja novčanih sredstava dobrovoljnom uplatom penzijskog doprinosa od strane obveznika uplate i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine.

Sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, ukupan broj aktivnih članova fonda bio je 37.186, što je za 770 člana ili 2,1% više u odnosu na dan 31.12.2022. godine. Od ukupnog broja aktivnih članova, 99,6% je pristupilo dobrovoljnom penzijskom fondu putem penzijskih planova, pri čemu je putem penzijskih planova javnih preduzeća i javnih institucija pristupilo 94,9% ukupno aktivnih članova fonda.

U narednoj tabeli prikazana je skraćena šema bilansa stanja dobrovoljnog penzijskog fonda, sa stanjem na dan 31.12.2022. i 30.06.2023. godine.

Tabela 27: Bilans stanja dobrovoljnog penzijskog fonda

POZICIJA	31.12.2022.	%	30.06.2023.	%
	Iznos (KM)		Iznos (KM)	
SREDSTVA				
I - Gotovina i gotovinski ekvivalenti	492.941	1,9	1.420.905	4,5
II - Ulaganja fonda	25.355.654	95,6	29.311.458	93,9
III - Potraživanja	465.931	1,7	141.305	0,5
IV - Odložena poreska sredstva				
V - Razgraničenja	216.356	0,8	338.822	1,1
VI - Ostala potraživanja i sredstva				
A. UKUPNO SREDSTVA	26.530.882	100,0	31.212.490	100,0
OBAVEZE				
I - Obaveze po osnovu poslovanja	28.429	30,4	7.940	9,0
II - Obaveze po osnovu troškova poslovanja	3.353	3,6	3.832	4,4
III - Obaveze prema društvu za upravljanje	58.786	62,8	64.118	73,3
IV - Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha				
V - Finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti				
VI - Ostale obaveze	2.970	3,2	11.608	13,3
B. UKUPNO OBAVEZE	93.538	100,0	87.498	100,0
NETO IMOVINA				
I - Osnovni kapital	26.123.566		30.434.167	
II - Rezerve				
III - Revalorizacione rezerve	326.210		524.445	
IV - Rezerve iz dobiti				
V - Dobit	39.337		166.380	
VI - Gubitak	51.769		12.432	
V. UKUPNO NETO IMOVINA	26.437.344		31.124.992	
G. BROJ EMITOVANIH AKCIJA/UDJELA	2.514.251		2.922.656	
D. NETO IMOVINA PO AKCIJI/UDJELU	10,51500		10,64956	
Đ. VANBILANSNE EVIDENCIJE				

Izvor: Finansijski izvještaji dobrovoljnog penzijskog fonda

Sa stanjem na dan 30.06.2023. godine, ukupna sredstva dobrovoljnog penzijskog fonda iznosila su 31.212.490 KM, i bila su veća za 17,6%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2022. godine. U strukturi ukupnih sredstava dobrovoljnog penzijskog fonda najznačajnije učešće su imala ulaganja fonda (93,9%) u hartije od vrijednosti (obveznice čiji su emitenti Republika Srpska, jedinice lokalne samouprave i akcionarska društva, te ulaganja u akcije i udjele u investicionim fondovima) i depozite. Učešće gotovine je 4,5%, potraživanja 0,5%, dok se razgraničenja odnose na obračunate pripadajuće kamate na obveznice i učestvuju sa 1,1% u ukupnim sredstvima. Sa druge strane, ukupne obaveze su iznosile 87.498 KM, u kojima su obaveze prema društvu za upravljanje učestvovala sa 73,3%, ostale i obaveze po osnovu članstva 13,3%, obaveze po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti 9,0% i obaveze po osnovu troškova poslovanja (obaveze prema banci depozitaru) sa 4,4%.

Neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda iznosila je 31.124.992 KM i veća je za 4.687.648 KM ili 17,7% u odnosu na 2022. godinu. Broj emitovanih udjela tj. broj upisanih obračunskih jedinica iznosio je 2.922.656, a neto vrijednost po udjelu 10,64956 KM⁴.

⁴ Vrijednost obračunske jedinice fonda na dan vrednovanja utvrđuje se dijeljenjem vrijednosti neto imovine fonda sa ukupnim brojem obračunskih jedinica. Ukupan broj obračunskih jedinica fonda, na dan vrednovanja, izračunava se na način da se broj obračunskih jedinica od poslednjeg dana za koji je obračunata vrijednost obračunske jedinice fonda, uveća za broj obračunskih jedinica koji je dobijen evidentiranjem obračunskih jedinica na individualne račune članova fonda na osnovu zaprimljenih uplata, te umanjati za broj obračunskih jedinica koji je dobijen prestankom članstva na dan vrednovanja.

U narednoj tabeli prikazana je šema skraćenog bilansa uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda, za period 01.01. do 30.06.2022. i 01.01 do 30.06.2023.godine.

Tabela 28: Bilans uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda

POZICIJA	30.06.2022.	30.06.2023.
	Iznos (KM)	Iznos (KM)
A. REALIZOVANI PRIHODI I RASHODI		
I - Poslovni prihodi	211.714	402.040
II - Realizovani dobici		
III - Poslovni rashodi	206.780	305.043
IV - Realizovani gubici		564
V - Finansijski prihodi		
VI - Finansijski rashodi	17.615	23.685
B. REALIZOVANA DOBIT (GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA	-12.681	72.748
V. NEREALIZOVANI DOBICI I GUBICI	-39.465	106.064
D. UKUPNA NEREALIZOVANA DOBIT (GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA	-39.465	106.064
Đ. UKUPNA DOBIT (GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA	-52.146	178.812
E. POREZ NA DOBIT		
Ž. UKUPNA DOBIT (GUBITAK) POSLIJE OPREZIVANJA	-52.146	178.812
Z. OSTALI UKUPNI REZULTAT	-58.967	198.234
I. POVEĆANJE (SMANJENJE) NETO IMOVINE - UKUPNI REZULTAT		
1. Povećanje neto imovine fonda		377.046
2. Smanjenje neto imovine fonda	111.113 ⁵	

Izvor: Finansijski izvještaji dobrovoljnog penzijskog fonda

Poslovni prihodi su, u periodu od 01.01. do 30.06.2023. godine, iznosili 402.040 KM, i veći su za 190.326 KM u odnosu na isti period prethodne godine, a čiju strukturu čine prihodi od kamata (88,6%), prihodi od amortizacije premije - diskonta (7,4%) te prihodi od dividendi 4,0%. S druge strane, došlo je i do povećanja poslovnih rashoda usljed povećanja naknada društvu za upravljanje, koje učestvuju sa 92,9% u strukturi pomenutih rashoda, naknade banci depozitaru sa 6,9%, a 0,2% se odnosi na ostale rashode.

U izvještajnom periodu, ukupna dobit poslije oporezivanja je iznosila 178.812 KM, ostali ukupni rezultat (koji proizilazi iz povećanje/smanjenje fer vrijednosti finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat) iznosio je 198.234 KM, tako da je ukupno povećanje neto imovine od poslovanja fonda iznosilo 377.046 KM.

⁵ Prema obrazloženju društva podaci u bilansu uspjeha za prethodni obračunski period se razlikuju u odnosu na prikazane podatke u Izvještaju o stanju sektora osiguranja u RS za period 01.01. do 30.06.2022. godine, zbog promjene obrasca i načina prikazivanja određenih stavki u bilansu uspjeha, a koji se odnosi na vrednovanje dužničkih i vlasničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Osnovni podaci o društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj (na dan 30.06.2023. godine)

Društvo za osiguranje	Sjedište	Adresa	Direktor	Poslovna aktiva	Ukupni bilansni kapital	Obračunata premija	Broj zaposlenih
D.D. Brčko gas osiguranje	Brčko	Banja lučka 8	Miladin Milošević	32.296.636	14.669.115	8.637.153	128
Grawe osiguranje a.d.	Banja Luka	I krajiškog korpusa 39	Veselin Petković	186.786.707	22.835.543	18.205.392	97
Drina osiguranje a.d.	Milići	Ulica 9. januara br.4	Valentino Janković	43.842.470	12.973.646	13.084.214	119
Dunav osiguranje a.d.	Banja Luka	Veselina Masleše 28	Bojan Popović	44.354.799	12.801.091	15.653.797	176
Euros osiguranje a.d.	Banja Luka	Bulevar srpske vojske 7	Duško Valan	16.744.278	7.894.326	5.815.650	85
Wiener osiguranje a.d.	Banja Luka	Kninska 1A	Borislav Doder	107.629.049	17.415.137	19.707.988	199
Krajina osiguranje a.d.	Banja Luka	Braće Pantića 2	Mile Janjić	18.759.932	6.541.270	3.922.948	55
Mikrofin osiguranje a.d.	Banja Luka	Aleja Svetog Save 61	Danijel Dragutinović	25.444.234	10.310.041	10.364.672	92
Nešković osiguranje a.d.	Bijeljina	Sremska 3	Milenko Mišanović	42.080.277	20.366.885	8.713.981	78
Osiguranje Aura a.d.	Banja Luka	Veljka Mladenovića 7d	Radenko Vujić	38.673.514	9.218.131	15.527.699	218
Osiguranje Garant d.d.	Brčko	Banja lučka 54	Goran Radović	24.141.391	13.164.048	6.380.442	34
Premium osiguranje a.d.	Banja Luka	Mladena Stojanovića 111	Bojan Burazor	21.451.322	7.815.320	9.771.299	109
SAS-SuperP OSIGURANJE a.d.	Bijeljina	Trg Đenerala Draže Mihailovića 12	Nikola Gavrić	8.342.025	5.375.640	1.804.303	30
Triglav osiguranje a.d.	Banja Luka	I krajiškog korpusa 29	Janez Rožmarin	30.987.338	10.361.055	8.723.466	101
				641.533.972	171.741.248	146.313.005	1.521